

ЗАКОН за храните

Обн., ДВ, бр. 90 от 15.10.1999 г., изм. и доп., бр. 102 от 21.11.2003 г., изм., бр. 70 от 10.08.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм. и доп., бр. 87 от 1.11.2005 г., в сила от 1.05.2006 г., изм., бр. 99 от 9.12.2005 г., в сила от 10.06.2006 г., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 31 от 14.04.2006 г., в сила от 14.04.2006 г., бр. 34 от 25.04.2006 г., в сила от 1.01.2008 г. (*), изм., бр. 51 от 23.06.2006 г., изм. и доп., бр. 55 от 7.07.2006 г., (*) изм., бр. 80 от 3.10.2006 г., в сила от 3.10.2006 г., изм. и доп., бр. 96 от 28.11.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., изм., бр. 31 от 13.04.2007 г., в сила от 13.04.2007 г., изм. и доп., бр. 51 от 26.06.2007 г., в сила от 26.06.2007 г., (*) изм., бр. 53 от 30.06.2007 г., в сила от 30.06.2007 г., бр. 36 от 4.04.2008 г., бр. 69 от 5.08.2008 г., доп., бр. 23 от 27.03.2009 г., в сила от 30.03.2009 г., бр. 41 от 2.06.2009 г., в сила от 2.06.2009 г., изм., бр. 74 от 15.09.2009 г., в сила от 15.09.2009 г., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г., доп., бр. 23 от 23.03.2010 г., бр. 25 от 30.03.2010 г., изм. и доп., бр. 59 от 31.07.2010 г., доп., бр. 80 от 12.10.2010 г., изм., бр. 98 от 14.12.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм. и доп., бр. 8 от 25.01.2011 г., в сила от 25.01.2011 г., бр. 54 от 17.07.2012 г., доп., бр. 77 от 9.10.2012 г., в сила от 9.10.2012 г., изм., бр. 68 от 2.08.2013 г., в сила от 2.08.2013 г., доп., бр. 26 от 21.03.2014 г., изм., бр. 14 от 20.02.2015 г., доп., бр. 56 от 24.07.2015 г., изм., бр. 28 от 8.04.2016 г., в сила от 8.04.2016 г., доп., бр. 44 от 10.06.2016 г., в сила от 10.06.2016 г., бр. 88 от 8.11.2016 г., в сила от 1.01.2017 г., изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. и доп., бр. 63 от 4.08.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., изм., бр. 92 от 17.11.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 59 от 17.07.2018 г., изм. и доп., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., доп., бр. 106 от 21.12.2018 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 11/99 г., стр. 143; кн. 12/2003 г., стр. 68

Библиотека закони - АПИС, т. 9, р. 6, № 898

(*) (Бел. ред. - относно влизането в сила на измененията и допълненията на Закона за храните с ДВ, бр. 34 от 25.04.2006 г., виж § 56 от преходните и заключителните разпоредби на ЗТР)

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 31 от 2006 г.) (1) Този закон урежда:

1. изискванията към храните, мерките и условията за осигуряване хигиена на храните и тяхната безопасност, опаковането, етикетирането, представянето, включително рекламирането им;
2. изискванията към всички етапи на производство, преработка и дистрибуция на храни;
3. условията и реда за производство и търговия с храни;
4. правата и задълженията на лицата, които произвеждат или търгуват с храни;
5. правилата за извършване на официален контрол, включително за верифициране на съответствието с нормативните изисквания;
6. правомощията на органите за официален контрол на производството и търговията с храни;
7. функциите и правомощията на професионалните организации на производителите на храни и на Българската асоциация хранителна и питейна индустрия (БАХПИ), възложени им с този закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2006 г., доп., бр. 26 от 2014 г.) Изискванията и правилата по ал. 1 относно виното, оцета и спиртните напитки се уреждат със Закона за виното и спиртните напитки.

(3) Този закон не се прилага за първичното производство на храни за лични нужди и за приготвянето в домашни условия, обработката или съхранението на храни за лична консумация.

Чл. 1а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) Законът има за цел да:

1. гарантира спазването на нормативните изисквания за производство и търговия с храни с оглед защита на здравето и интересите на потребителите;

2. (в сила от 1.01.2007 г.) осигури прилагането на законодателството на Европейските общности в областта на храните и тяхната безопасност на национално ниво.

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) По смисъла на този закон храна е всяко вещество или продукт, който е предназначен или може да бъде използван за консумация от човека, независимо дали е преработен, частично преработен или непреработен.

(2) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) Храни са и напитките, дъвката и всяко вещество, включително и водата след излизането ѝ от водоснабдителните съоръжения при крайния потребител, вложена в храната при нейното производство, приготвяне или обработка, както и бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Не са храни по смисъла на този закон:

1. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) фуражите;

2. (доп. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) живите животни освен ако са предназначени за консумация от човека;

3. растенията, преди прибиране на реколтата;

4. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2007 г.) лекарствените продукти по смисъла на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина;

5. наркотичните и психотропните вещества по смисъла на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите;

6. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., в сила от 8.04.2016 г.) тютюнът и тютюневите изделия по смисъла на Закона за тютюна, тютюневите и свързаните с тях изделия;

7. (отм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.);

8. козметичните продукти;

9. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) замърсителите и остатъците от пестициди и от ветеринарномедицински продукти;

10. (отм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.).

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) (1) (Предишен текст на чл. 2а - ДВ, бр. 59 от 2018 г.) Министърът на земеделието, храните и горите и министърът на здравеопазването провеждат държавната политика в областта на безопасността на храните.

(2) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2018 г.) В изпълнение на правомощията си по ал. 1 министърът на земеделието, храните и горите издава наредби за специфичните изисквания към безопасността и качеството на храните.

Глава втора

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ХРАНИТЕ

Чл. 3. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., предишен текст на чл. 3, бр. 51 от 2007 г.) На пазара се предлагат само храни, които отговарят на изискванията на този закон, имат хранителна стойност не по-ниска от тази, произтичаща от утвърдения им състав, и са безопасни за човешкото здраве.

(2) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2007 г., изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) По предложение на браншовите организации с наредбите по чл. 4 се утвърждават минимални съдържания и съотношения на основните компоненти на утвърдения състав на храните по ал. 1.

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 99 от 2005 г.) Специфичните изисквания към групи храни, конкретни храни се определят с наредби на Министерския съвет.

Чл. 4а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) (1) Нови храни или нови хранителни съставки са тези, които не са били предлагани за консумация от човека в търговската мрежа на територията на Република България или на която и да е държава - членка на Европейския съюз, и спадат към една от следните категории:

1. храни и хранителни съставки с нова или целенасочено изменена първична молекулна структура;
2. храни и хранителни съставки, които се състоят или са изолирани от микроорганизми, гъби или нисши водолубиви растения;
3. храни и хранителни съставки, които се състоят или са изолирани от растения и хранителни съставки или от животни, които не са традиционно култивирани или отглеждани и нямат история на безопасна употреба като храни;
4. храни и хранителни съставки, произведени чрез прилагане на нетрадиционен за тях производствен процес, водещ до значителни промени в състава или структурата им, при което настъпват промени в хранителната стойност, метаболизма или количеството на нежелани вещества в тях.

(2) Новите храни и новите хранителни съставки не трябва да:

1. представляват опасност за здравето на потребителя;
2. заблуждават потребителя;
3. се различават от храните или хранителните съставки, които са предназначени да заместят, до такава степен, че обичайната им консумация да доведе до неблагоприятни последици за потребителя по отношение на хранителната им стойност.

(3) Генетично модифицираните храни, генетично модифицираните организми (ГМО) за използване във или като храна и храните, съдържащи съставки, произведени от ГМО, не трябва да:

1. имат неблагоприятни последици върху човешкото здраве или околната среда;
2. заблуждават потребителя;
3. се различават от храните или хранителните съставки, които са предназначени да заместят, до такава степен, че обичайната им консумация да доведе до неблагоприятни последици за потребителя по отношение на хранителната им стойност.

(4) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) Забранява се влагането на продукти и съставки, които се състоят, съдържат или са произведени от ГМО при производството на детски храни.

Чл. 4б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Министерският съвет определя с наредба изискванията към

бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели, условията и реда за използване на методите за обработка на натуралните минерални и изворни води и за внос на минерални води.

(2) Лицата, които извършват обработка на натурална минерална и изворна вода, предназначена за бутилиране, уведомяват министъра на здравеопазването за методите, които използват при обработката, и представят необходимите документи, определени в наредбата по ал. 1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Министърът на здравеопазването утвърждава със заповед списък на признатите натурални минерални води, които отговарят на изискванията на наредбата по ал. 1.

(4) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Заповедта и списъкът по ал. 3 се обнародват в "Държавен вестник".

(5) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Министърът на здравеопазването ежегодно представя актуализиран списък по ал. 3 на Европейската комисия.

(6) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) Министърът на здравеопазването представя на Европейската комисия информация за натуралните минерални води, за които е издал сертификата по чл. 4в или чл. 24а. Информацията се публикува в интернет страницата на Министерството на здравеопазването.

(7) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) Министерството на здравеопазването представя при поискване от Европейската комисия или от държава - членка на Европейския съюз, всяка приложима информация за признатите натурални минерални води, включително резултатите от систематичните проверки.

Чл. 4в. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 2.06.2009 г.) Министърът на здравеопазването или оправомощен от него заместник-министър издава сертификата за националните минерални води, който удостоверява, че по произход, състав и свойства минералната вода е подходяща за бутилиране за питейни цели, по ред, определен с наредбата по чл. 4б, ал. 1.

(2) Сертификатът по ал. 1 се издава на основата на анализи и заключения от проведени проучвания за:

1. хидрогеоложките условия и експлоатационните характеристики на находището на минералната вода;
2. физичните, физико-химичните, химичните, радиологичните и микробиологичните характеристики на минералната вода;
3. фармакологичното, физиологичното и клиничното въздействие на минералната вода.

(3) Информацията по ал. 2, т. 1 се съхранява в Министерството на околната среда и водите.

(4) За издаването на сертификата по ал. 1 Министерството на околната среда и водите изготвя резюме за конкретните хидрогеоложки условия и експлоатационни характеристики на водоземното съоръжение и го предоставя на Министерството на здравеопазването.

(5) Анализите на характеристиките по ал. 2, т. 2 се извършват трикратно през интервал от два месеца при издаване на нов сертификат и еднократно при подновяване на съществуващ сертификат от акредитирани лаборатории за изпитване на минерални води, определени със заповед на министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите.

(6) Заключение за въздействията по ал. 2, т. 3, представляващо експертна балнеологична оценка, се изготвя от определено от министъра на здравеопазването лечебно заведение.

(7) Сертификатът е валиден за срок 5 години считано от датата на издаването му.

(8) Подновяване на сертификата се допуска преди изтичане на срока по ал. 7.

(9) (В сила от 1.01.2007 г.) За признатите натурални минерални води, включени в публикувания в Официалния вестник на Европейските общности списък, не се изисква издаването на сертификат по ал. 1 за пускането им на пазара.

Чл. 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 31 от 2006 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на здравеопазването съгласувано с министъра на земеделието, храните и горите определя с наредби максимално допустимите количества замърсители и остатъци от пестициди в храните.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Забранява се производството и търговията с храни, които съдържат замърсители и остатъци от пестициди над максимално допустимите количества, определени по реда на ал. 1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) При производството на храни не се разрешава влагането на семена, предназначени за посев, когато са обработени с продукти за растителна защита.

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 31 от 2006 г.) Влагането на добавки и ароматизанти и употребата на разтворители и други спомагателни вещества при производството на храни се допуска, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) е доказана необходимостта от използването им за постигане на определен технологичен ефект;

2. те не са опасни за здравето на потребителите в количествата, в които се използват;

3. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) използването им не води до заблуда на потребителя по отношение на вида и характеристиките на храната.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., доп., бр. 31 от 2006 г., изм., бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на здравеопазването съгласувано с министъра на икономиката и с министъра на земеделието, храните и горите определя с наредби:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) видовете добавки, ароматизанти, разтворители и други спомагателни вещества, които могат да се използват при производството на храни, и допустимите максимални нива за някои от тях в готовите храни;

2. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) специфичните критерии и изисквания за чистота на добавките и ароматизантите, предназначени за влагане в храните;

3. (доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) условията и реда за разрешаване използването на разтворители и други спомагателни вещества, на нови добавки, както и за разширяване обсега на прилагане на вече разрешена добавка;

4. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) суровините, добавките и спомагателните вещества за производство, съхраняване и използване на ароматизантите;

5. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 31 от 2006 г.) информацията, свързана с добавките и ароматизантите, която трябва да се отбелязва върху опаковката им, в съпровождащата ги документация и върху храните, в които те са вложени;

6. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) процедурите за вземане на проби и методите на анализ за качествено и количествено доказване на добавки, ароматизанти или техни субстанции във или върху храните.

(3) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) Пускането на пазара и употребата на първични пушилни кондензати и първични катранови фракции във или върху храни или при производството на извлечени пушилни ароматизанти, предназначени за използване във или върху храни, се извършва само след оценка и получаване на разрешение по реда на Регламент 2065/2003 на Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз.

(4) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) Списъкът с разрешените първични пушилни кондензати и първични катранови фракции и условията за тяхната употреба във или върху храни се изготвя по реда на Регламент 2065/2003.

(5) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) За получаване на разрешение за включване на първични пушилни кондензати и първични катранови фракции в списъка по ал. 4 лицето, което желае да ги пусне на пазара, подава писмено заявление до Министерството на здравеопазването.

(6) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) Заявлението съдържа:

1. данни за заявителя:

а) име, единен граждански номер, номер на документа за самоличност и постоянен адрес за физическите лица;

б) наименование, седалище, адрес на управление и идентификационен код БУЛСТАТ за едноличните търговци и юридическите лица;

2. вида на дървения материал, използван за производството на първични пушилни кондензати и/или на първични катранови фракции;

3. подробна информация за методите на производство на първични пушилни кондензати и/или на първични катранови фракции и за последващата преработка при производството на извлечени пушилни ароматизанти;

4. качествения и количествения химичен състав на първичните пушилни кондензати и/или на първичните катранови фракции и характеристиките на частта, която не е била идентифицирана; химичните спецификации на първичните пушилни кондензати и/или на първичните катранови фракции, информацията за стабилността и степента на изменчивост на химичния състав са от голямо значение; неидентифицираните части (количествата вещества, чиято химична структура не е известна) трябва да бъдат възможно най-малки и трябва да се охарактеризират с помощта на подходящи аналитични методи (хроматографски или спектрометрични);

5. валидиран аналитичен метод за вземане на проби, идентифициране и охарактеризиране на първичните пушилни кондензати и/или на първичните катранови фракции;

6. информация за планираните нива на употреба във или върху конкретни храни или групи храни;

7. токсикологични данни в съответствие с препоръките на Научния комитет по храните, съдържащи се в Доклада на Комитета за пушилните ароматизанти от 25 юни 1993 г., в неговата последна актуализация;

8. обоснована декларация, потвърждаваща, че продуктът отговаря на изискванията на ал. 1, т. 2 и 3;

9. резюме на досието на продукта.

(7) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) Заявлението по ал. 6 се попълва и предоставя в съответствие с Ръководството за представяне на досие за оценка от Европейския орган по безопасност на храните от 7 октомври 2004 г. (изм., 27 април 2005 г.).

(8) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) Министерството на здравеопазването в 14-дневен срок уведомява писмено заявителя, че заявлението е получено, като изрично посочва датата на получаването му.

(9) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) Министерството на здравеопазването незабавно информира и изпраща за становище заявлението по ал. 6, както и всяка друга допълнителна информация, предоставена от заявителя, на Европейския орган по безопасност на храните в съответствие с изискванията

на Регламент 2065/2003.

(10) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) Изменението, временното прекратяване и отнемането на разрешението се извършват по реда на Регламент 2065/2003.

(11) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) Разрешението по ал. 3 се подновява на 10-годишен период, като в срок 18 месеца преди изтичането на срока му на валидност лицето, получило разрешението, трябва да изпрати заявление до Европейската комисия. Продължаването на действието на разрешението се извършва по реда, определен в Регламент 2065/2003.

(12) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министерството на здравеопазването уведомява писмено Министерството на земеделието, храните и горите за подадените по ал. 5 заявления.

Чл. 6а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Хранителните добавки се доставят до потребителя само предварително опаковани.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на здравеопазването съгласувано с министъра на земеделието, храните и горите определя с наредба:

1. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) изискванията към хранителните добавки;
2. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) хранителните вещества (витамините и минералите), които могат да се влагат при производството на хранителни добавки;
3. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) критериите за чистота на хранителните вещества, предназначени за влагане в хранителни добавки;
4. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) информацията, която трябва да се отбелязва при етикетирание на хранителните добавки.

Глава втора "а" **(Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г.)** **ХРАНИ С ТРАДИЦИОННО СПЕЦИФИЧЕН ХАРАКТЕР**

Чл. 6б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. 6в. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. 6г. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Глава втора "б" **(Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г.)** **БИОЛОГИЧНО ПРОИЗВОДСТВО НА ХРАНИ ОТ РАСТИТЕЛЕН И ЖИВОТИНСКИ ПРОИЗХОД**

Чл. 6д. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. 6е. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. 6ж. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. 6з. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. би. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. бк. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. бл. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. бм. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. бн. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. бо. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. бп. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. бр. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. бс. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. бт. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., изм. и доп., бр. 55 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Глава трета

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОПАКОВАНЕТО, ЕТИКЕТИРАНЕТО, ПРЕДСТАВЯНЕТО И РЕКЛАМАТА НА ХРАНИТЕ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.)

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 31 от 2006 г.) (1) За опаковането на храни и за контакт с храни се използват само материали и предмети, включително активни и интелигентни материали и предмети, произведени в съответствие с добра производствена практика по такъв начин, че при нормални и предвидими условия за употреба не пренасят в храната свои съставни части в количества, които представляват опасност за човешкото здраве или водят до неприемливи промени в състава на храната или до влошаване на органолептичните характеристики на храната.

(2) Етикетирането, представянето и рекламирането на материали и предмети, предназначени за контакт с храни, не трябва да заблуждават потребителите.

Чл. 8. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на здравеопазването и министърът на околната среда и водите съгласувано с министъра на земеделието, храните и горите определят с наредби:

1. специфичните изисквания към активните и интелигентните материали и предмети, предназначени за контакт с храни;

2. списъка на субстанциите, разрешени за използване при производство на материали и предмети за контакт с храни, критериите за тяхната чистота и специфичните условия за използването на субстанциите и/или материалите и предметите, в които те се използват;

3. списъци на разрешените субстанции, вложени в активни или интелигентни материали и предмети за контакт с храни, на активните или интелигентните материали и предмети и при необходимост - специфичните условия за използване на тези субстанции и/или материалите и предметите, в които са вложени;

4. допустимите граници на специфична и обща миграция на съставки от материалите и предметите във

или върху храните, с които те влизат в контакт;

5. основните правила за осигуряване на съответствието, за извършване на контрол на материалите и предметите, влизащи в контакт с храни, и на субстанциите, от които са направени, както и правилата, свързани с вземането на проби и методите за анализ;

6. изискванията за етикетиране и начина, по който се обозначава, че материалите и предметите са предназначени за контакт с храни.

(2) (В сила от 1.01.2007 г.) Пускането на пазара и употребата на субстанции, различни от определените в списъците по ал. 1, т. 2 и 3, се извършва само след оценка и получаване на разрешение по реда на Регламент 1935/2004 на Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз.

(3) (В сила от 1.01.2007 г.) За получаване на разрешение за включване в списъците по ал. 1, т. 2 и 3 лицето, което желае да пусне на пазара нова субстанция, подава писмено заявление в Министерството на здравеопазването.

(4) (В сила от 1.01.2007 г.) Заявлението съдържа:

1. данни за заявителя:

а) име, единен граждански номер, номер на документа за самоличност и постоянен адрес - за физическите лица;

б) наименование, седалище, адрес на управление и идентификационен код БУЛСТАТ - за едноличните търговци и юридическите лица;

2. техническо досие, съдържащо информация в съответствие с Ръководството за оценка на безопасността на субстанциите на Европейския орган по безопасност на храните;

3. резюме на техническото досие.

(5) (В сила от 1.01.2007 г.) Министерството на здравеопазването в срок 14 дни уведомява писмено заявителя, че заявлението е получено, като изрично посочва датата на получаването му.

(6) (В сила от 1.01.2007 г.) Министерството на здравеопазването незабавно информира и изпраща за становище заявлението по ал. 4, както и всяка друга допълнителна информация, предоставена от заявителя, на Европейския орган по безопасност на храните в съответствие с изискванията на Регламент 1935/2004.

(7) (В сила от 1.01.2007 г.) Изменението, временното прекратяване и отнемането на разрешение се извършват по реда, предвиден в Регламент 1935/2004.

(8) (В сила от 1.01.2007 г.) Материалите и предметите, предназначени за контакт с храни, се придружават от декларация за съответствие с приложимите към тях изисквания.

(9) (В сила от 1.01.2007 г.) Производителите и търговците на материали и предмети, предназначени за контакт с храни, спазват изискванията по отношение на проследимостта им, определени в Регламент 1935/2004.

(10) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министерството на здравеопазването уведомява писмено Министерството на земеделието, храните и горите за подадените по ал. 3 заявления.

Чл. 9. (1) (Доп. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Производителите и търговците на храни са длъжни да предлагат на потребителите в страната храни, етикетиращи на български език. Допуска се данните на етикета освен на български език да бъдат обявени и на други езици.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) При етикетирането на храните не се допускат обозначения, които приписват или подсказват свойства на храните, свързани с предпазване от възникването или с лекуване или диагностика на болести при човека.

(3) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) Етикетирането, рекламирането и представянето на храните, включително тяхната форма, външен вид, опаковка, опаковъчен материал или предмет, начин на търговско аранжиране и подредба, и наличната информация за тях в медиите не трябва да заблуждават потребителите.

Чл. 9а. (Нов - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) Забранява се рекламирането на генетично модифицирани храни чрез реклами или други форми на търговски съобщения, в които като изпълнители участват деца или които представят деца, употребяващи тези храни, и/или са предназначени за детска аудитория.

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г., доп., бр. 25 от 2010 г., бр. 59 от 2010 г.) При етикетирането на храната се включват данни за наименованието, под което храната се продава, списък на съставките на храната и количество на някои от тях, количествено съдържание на ГМО и уникалният му код, срокът на трайност на храната и условията, при които трябва да се съхранява, нетното количество на предварително опакованите в отсъствие на потребителя храни, име/фирма, седалище и адрес на производителя или на лицето, което пуска храната на пазара, държавата на произход при храни от внос, маркировка за обозначаване на партидата, към която принадлежи храната, указания за употреба, ако е необходимо, както и действителното обемно алкохолно съдържание за напитки, съдържащи повече от 1,2 % vol. Размерът на буквите в обозначението за съдържание на ГМО в продукти съгласно чл. 4, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 1830/2003 на Европейския парламент и Съвета от 22 септември 2003 г. относно проследяването и етикетирането на генетично модифицирани организми и проследяването на храни и фуражи от генетично модифицирани продукти и изменението на Директива 2001/18/ЕО, наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1830/2003", трябва да бъде два пъти по-голям в сравнение с останалата част на надписа и с цвят и шрифт, различни от основния.

(2) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) В случай че храната съдържа или се състои от ГМО в съотношение над допустимата прагова норма, определена в Регламент (ЕО) № 1830/2003, видът, количественото съдържание, уникалният идентификатор на ГМО и думите "Съдържа ГМО" задължително се изписват на опаковката с размер не по-малък от 25 на сто от опаковката, с главни букви, с контрастен на останалата част от текста цвят.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., предишна ал. 2, бр. 59 от 2010 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министерът на здравеопазването, съгласувано с министъра на земеделието, храните и горите определя с наредба условията и изискванията за представянето на хранителната информация при етикетирането на храните.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г., предишна ал. 3, бр. 59 от 2010 г.) Министерският съвет определя с наредба изискванията за етикетирането и представянето на храните.

(5) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) Условията и редът, при които храните могат да носят етикет "БЕЗ ГМО", се определят с наредбата по ал. 4.

Чл. 11. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.).

Глава четвърта

ПРОИЗВОДСТВО И ТЪРГОВИЯ С ХРАНИ

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Производство и търговия с храни в страната се извършва само в обекти, регистрирани по реда на закона, които:

1. отговарят на хигиенните и/или на ветеринарно-санитарните изисквания, определени с нормативен акт;

2. (доп. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) имат разработена технологична документация за групите храни, които ще се произвеждат в обекта или прилагат национални стандарти или стандарти, разработени от браншови организации и одобрени от компетентен орган;

3. имат въведени:

а) добри практики за производство и търговия с храни и система за анализ на опасностите и критични контролни точки или процедури в съответствие с нейните принципи, когато цялостното внедряване на системата е неприложимо;

б) система за управление на безопасността на храните.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2005 г., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Регистрацията на обект за производство или за търговия с храни, с изключение на обектите за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води, се извършва от областната дирекция по безопасност на храните (ОДБХ) по местонахождението на обекта.

(3) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Регистрацията на обект за производство, приготвяне или обработка на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води се извършва от регионалната здравна инспекция (РЗИ) по местонахождението на обекта.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., бр. 31 от 2006 г., бр. 34 от 2006 г., предишна ал. 3, изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) За извършване на регистрацията лицата по ал. 1 подават заявление по образец, в което се посочват име и адрес на лицето, съответно седалище, адрес на управление и код по БУЛСТАТ/ЕИК за лицата, регистрирани в Република България, а за лицата, регистрирани в друга държава - членка на Европейския съюз, или страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство - друг идентификационен код или номер, както и адрес на обекта. Към заявлението се прилага и списък на групите храни или ястия, които ще се произвеждат или продават в обекта.

(5) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., предишна ал. 4, изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Към заявлението по ал. 4 производителите на храни прилагат декларация по образец, удостоверяваща влагането или невлагането на съставки и добавки в храната, както и компоненти на дадена съставка, и вещества, които присъстват в крайния продукт, макар и в променена форма, произведени от ГМО при производство на храни в обекта.

(6) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., предишна ал. 5, изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Алинея 5 не се прилага за търговците, включително заведенията за обществено хранене.

(7) (Предишна ал. 4, доп. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., предишна ал. 6, изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) При непълнота или нередовност на представените документи по ал. 4 и 5 в 10-дневен срок от подаване на заявлението съответният орган писмено уведомява заявителя за това и определя срок за отстраняване.

(8) (Доп. - ДВ, бр. 87 от 2005 г., предишна ал. 5, изм. и доп., бр. 59 от 2010 г., отм., предишна ал. 7, изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) В 30-дневен срок от подаване на документите по ал. 4 или от отстраняване на непълнотите или нередовностите по ал. 7 съответният орган извършва проверка на място за съответствие на обекта с условията по ал. 1. При констатиране на несъответствие с изискванията органът издава предписание и определя подходящ срок за привеждане в съответствие.

(9) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 87 от 2005 г., изм., бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.05.2006 г., предишна ал. 7, изм., бр. 59 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., доп., бр. 54 от 2012 г.) В 15-дневен срок след проверката или след привеждане на обекта в съответствие с предписанието по ал. 8 съответният орган извършва регистрация на обекта и издава удостоверение за регистрация. Обектът се регистрира за заявените дейности за производство и/или търговия с храни само ако производителят или търговецът е доказал, че обектът отговаря на нормативните изисквания.

(10) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 87 от 2005 г., бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.05.2006 г., предишна ал.

8, изм., бр. 59 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., отм., бр. 54 от 2012 г.).

(11) (Нова - ДВ, бр. 23 от 2009 г., в сила от 30.03.2009 г., предишна ал. 9, бр. 59 от 2010 г., изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Регионалните здравни инспекции информират ОДБХ за регистрираните аптеки по чл. 229а, ал. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина. Областните дирекции по безопасност на храните вписват аптеките в регистъра по чл. 14, ал. 1.

Чл. 12а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Областната дирекция по безопасност на храните, съответно РЗИ, извършва временна регистрация на обект за производство и/или търговия с храни за срок до три месеца в случаите, когато обектът отговаря само на изискванията на чл. 12, ал. 1, т. 1 и 2.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., бр. 54 от 2012 г.) В случаите по ал. 1 ОДБХ, съответно РЗИ, извършва проверка на място на обекта в срока, за който е издадена временната регистрация, и регистрира обекта по реда на чл. 12, ал. 9, в случай че отговаря на изискванията на чл. 12, ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Ако при проверката по ал. 2 се установи значителен напредък, но обектът все още не отговаря на изискванията на чл. 12, ал. 1, ОДБХ, съответно РЗИ, може да удължи срока на временната регистрация за максимален период общо 6 месеца.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) При неотстраняване на непълноти в представените документи по чл. 12, ал. 7 и/или при неизпълнение на предписание по чл. 12, ал. 8 съответният орган по чл. 12, ал. 2 или ал. 3 прави мотивиран отказ за регистрация и уведомява заявителя за това.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) При непроизнасяне в срок на съответния орган по чл. 12, ал. 2 или ал. 3 е налице мълчаливо съгласие и се прилагат съответно чл. 28 и 29 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. Заявителят има право да извършва производство или търговия в обекта, след като предварително писмено уведоми за това съответния орган и той не се произнесе с изричен отказ в 7-дневен срок от получаване на уведомлението.

(3) В случаите на мълчаливо съгласие съответният орган е длъжен да извърши вписването в регистъра по чл. 14, ал. 1 в 14-дневен срок от писменото уведомление по ал. 2, освен ако е направил отказ по ал. 1 или 2.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Областната дирекция по безопасност на храните, съответно РЗИ, води регионален регистър на обектите за производство и търговия с храни съобразно компетентността си по чл. 12, ал. 2 и 3, който съдържа:

1. номер и дата на издаденото удостоверение на регистрирания обект;
2. адрес на обекта;
3. вид на обекта (за производство или за търговия);
4. групи храни, които се произвеждат или предлагат в регистрирания обект;
5. (нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) информацията по чл. 12, ал. 5;
6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 59 от 2010 г., изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) ветеринарен регистрационен номер за обектите, за които се изисква такъв;
7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) фирмата или името на лицето, което извършва дейност по

производство или търговия в обекта;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) дата и основание за заличаване на регистрацията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Въз основа на регистрите на всички ОДБХ и РЗИ в БАБХ, съответно в Министерството на здравеопазването, се поддържат национални регистри на обектите за производство и търговия на храни, които са и в електронен вид. Националните регистри на обектите за производство и търговия на храни са публични и се публикуват в Интернет.

Чл. 14а. (Нов - ДВ, бр. 96 от 2006 г., изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Когато националните регистри по чл. 14 се ползват за разпределение на тарифни или производствени квоти, ОДБХ, съответно РЗИ, включват в тях данни за производствения капацитет на производствените обекти.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 31 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Производителите и търговците на храни са длъжни писмено да уведомяват ОДБХ, съответно РЗИ, при промяна на обстоятелствата, които подлежат на вписване по чл. 14, ал. 1, т. 2, 3, 5, 6 и 7, както и при спиране или възобновяване на дейността на обекта в деня на настъпването на промяната. Промените се вписват в регистъра и в издаденото удостоверение в 14-дневен срок от заявяването им.

(2) В случаите на промяна на групите храни, които обектът ще произвежда или търгува, както и при промяна в дейността на обекта, се извършва нова регистрация по реда на чл. 12.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Действието на регистрацията и на удостоверението е безсрочно.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Регистрацията се заличава и удостоверението се обезсилва със заповед на директора на ОДБХ, съответно на РЗИ, при:

1. прекратяване на дейността по искане на лицето, което извършва производство или търговия в обекта;

2. промяна на предназначението на обекта;

3. установяване на нарушения на нормативните изисквания за производство и търговия с храни, които създават непосредствена и голяма опасност за здравето на потребителите;

4. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) системни нарушения на хигиената на храните и на чл. 12, ал. 1, т. 3, констатирани от компетентните органи;

5. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) неизпълнение на принудителна административна мярка по чл. 30, ал. 1, т. 5, 6, 8, 10 и 11.

(3) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г., отм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 87 от 2005 г., изм., бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.05.2006 г.) В случаите, когато има заличена регистрация по ал. 2, т. 3, 4 или 5, лицето, за което са установени посочените нарушения, се лишава от правото да регистрира повторно същия обект.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 87 от 2005 г., изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) По решение на управителния съвет на БАХПИ председателят на управителния съвет изпраща мотивиран сигнал до съответните органи по чл. 12, ал. 2 и 3 при съмнения за нарушения на нормативните изисквания за производство или търговия с храни. При получаване на такъв сигнал контролният орган извършва проверка, като за резултата уведомява и управителния съвет на БАХПИ.

Чл. 16а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) Производителите и търговците осигуряват и контролират

спазването на нормативните изисквания към храните, произвеждани или предлагани под техен контрол.

(2) Производителите и търговците носят отговорност за спазването на нормативните изисквания за хигиена на храните по време на всеки етап на производството, преработката и дистрибуцията на храни.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 31 от 2006 г.) (1) Производителите и търговците на храни, включително лицата, които осъществяват първично производство и свързани с него дейности, са длъжни да спазват хигиенните изисквания и да прилагат добри практики на всички етапи на производството, преработката и дистрибуцията на храните.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на здравеопазването и министърът на земеделието, храните и горите определят с наредба:

1. изискванията към производителите и търговците на храни, включително към лицата, които осъществяват първично производство и свързани с него дейности;
2. хигиенните изисквания при първичното производство;
3. хигиенните изисквания към обектите за производство и търговия с храни;
4. условията за производство и търговия с храни.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) За изпълнение на изискванията по ал. 2 браншовите организации на производителите и търговците на храни съвместно с компетентните органи разработват по подотрасли ръководства за прилагане на добри практики и за внедряване на системата за анализ на опасностите и критични контролни точки при производството и търговията с храни. Тези ръководства се утвърждават от министъра на земеделието, храните и горите, съответно от министъра на здравеопазването - за бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., доп., бр. 44 от 2016 г., в сила от 10.06.2016 г.) При утвърждаването на ръководствата по ал. 3 съответният министър взема предвид становището на Центъра за оценка на риска по хранителната верига, изготвено при спазване на следните изисквания:

1. съответствие на ръководствата с изискванията на Кодекс Алиментариус (Codex Alimentarius);
2. приложимост за отрасъла, за който са разработени;
3. съответствие с нормативните изисквания;
4. съгласуваност с ръководства на Европейската комисия за въвеждане на процедури, основани на принципите на системата за анализ на опасностите и критични контролни точки.

Чл. 18. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) (1) Производителите и търговците на храни внедряват, прилагат и поддържат система за управление на безопасността на храните или система за анализ на опасностите и критични контролни точки, а когато цялостното внедряване на система е неприложимо - процедури в съответствие с принципите на системата за анализ на опасностите и критични контролни точки.

(2) Производителите и търговците извършват преглед на системата по ал. 1 и я актуализират в случаите на извършени промени в продукта, процеса като цяло или в който и да е негов етап.

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., отм., бр. 31 от 2006 г., нов, бр. 56 от 2015 г.) (1) Договорът за покупка на храни за последваща продажба не може да:

1. съдържа забрана или ограничение за страна по договора да предлага или закупува стоки или услуги

на или от трети лица;

2. съдържа забрана или ограничение за страна по договора да предоставя същите или по-добри търговски условия на трети лица;

3. предвижда санкции при предоставяне на същите или по-добри търговски условия на трети лица;

4. се изменя едностранно, освен ако това е изрично предвидено в договора;

5. предвижда възнаграждения за услуги, които не са реално предоставени;

6. предвижда прехвърляне на неоправдан или непропорционален търговски риск към една от страните;

7. предвижда срок за плащане, по-дълъг от 30 дни от датата на получаване на фактурата за доставка или друга покана за плащане; когато фактурата или поканата е получена преди получаване на стоката, срокът започва да тече от деня, следващ деня на получаване на стоката, независимо че фактурата или поканата за плащане е отпреди това;

8. съдържа забрана или ограничение за страна по договора да прехвърля вземания на трети лица.

(2) Уговорки в нарушение на ал. 1 са нищожни.

Чл. 19а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., отм., бр. 31 от 2006 г.).

Чл. 19б. (Нов - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) (1) Продажбата на генетично модифицирани храни се извършва по ред, определен в наредбата по чл. 10, ал. 4.

(2) Забранява се разпространението и продажбата на генетично модифицирани храни в детските ясли, детските кухни, детските градини и училищата.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Не се разрешава пускането на пазара на храна, която:

1. не е безопасна за консумация от потребителите;

2. уврежда или може да увреди здравето на хората;

3. е негодна за консумация от хората.

(2) Когато една храна, която не е безопасна за потребителите, е част от партида или доставка храни от един вид с еднакви характеристики, се смята, че цялата партида или доставка не отговаря на изискванията за безопасност, освен когато след извършване на проверка и/или лабораторни изследвания се установи, че останалата част от партидата или доставката е безопасна.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.).

Чл. 20а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) Когато производител или търговец на храни предполага или

установи, че храните, които е внесъл, произвел, преработил, приготвил или разпространил, не отговарят на изискванията за безопасност, той незабавно предприема мерки за изтеглянето им от пазара, в случай че храните не се намират под непосредствения му контрол, и информира компетентните органи за това.

(2) Когато е възможно храната вече да е достигнала до потребителя, производителят или търговецът по ал. 1 информира по ясен и ефективен начин потребителите за причините за изтеглянето от пазара.

(3) Когато прилагането на мерките по ал. 1 и 2 не е достатъчно за постигането на висока степен на опазване на здравето, производителят или търговецът информира потребителите да върнат вече доставените им храни.

(4) В случаите по ал. 1 - 3 производителите и търговците на храни са длъжни да:

1. информират незабавно компетентните органи за предприетите от тях мерки;

2. не препятстват сътрудничеството на други лица с компетентните органи, насочено към предотвратяване, намаляване или отстраняване на възможния (произтичащия) от храните риск в съответствие с приложимите нормативни актове и процедури;

3. оказват съдействие на компетентните органи за предприетите действия за избягване или намаляване на риска за здравето, който представлява храната, доставена от тях;

4. възстановят заплатената от потребителите цена за съответната храна.

Чл. 20б. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Лицата, които извършват търговия на дребно и дистрибуция на храни, без да засягат тяхната цялост, безопасност, опаковане и етикетирание, са длъжни в рамките на своята дейност да:

1. предприемат мерки за изтегляне от пазара на храни, които не отговарят на изискванията за безопасност;

2. сътрудничат на производителите и компетентните органи при изтегляне на храни от пазара и да предоставят информация, необходима за тяхното проследяване.

Чл. 21. Търговците са длъжни да предлагат на потребителите храните в същото добро състояние, в което са ги получили.

Чл. 21а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) (1) Производителите и търговците на храни са длъжни да осигурят възможност за проследяване на храните и на всички други вещества, предназначени за влагане или за които се предполага, че ще бъдат вложени в храни, на всички етапи на производство, преработка и дистрибуция, като за целта:

1. изискват и съхраняват информация за всеки свой доставчик на храни, на животни, отглеждани с цел производство на храни, и на вещества, предназначени за влагане или за които се предполага, че ще бъдат вложени в храни;

2. съхраняват информация за производителите и търговците на храни, на които те са доставили своите продукти.

(2) За изпълнение на изискванията на ал. 1 производителите и търговците на храни въвеждат и прилагат системи и процедури за събиране и съхраняване на информацията, които позволяват предоставянето ѝ на компетентните органи при поискване.

(3) За изпълнение на изискванията на ал. 1 производителите и търговците етикетират и/или маркират храните по начин, който улеснява проследимостта им.

(4) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) Производителите изискват и съхраняват резултати от лабораторни

анализи, представени по чл. 23з и изискванията на Регламент (ЕО) № 1830/2003, за доставените генетично модифицирани съставки и добавки, както и компоненти на дадена съставка, и вещества, предназначени за влагане в храните.

(5) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Производителите вземат проби с цел удостоверяване на съответствието със заявената информация по чл. 12, ал. 5 с периодичност, определена във внедрената система за управление на безопасността на храните или система за анализ на опасностите и критични контролни точки по чл. 18, ал. 1.

Чл. 21б. (Нов - ДВ, бр. 23 от 2010 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на земеделието, храните и горите издава наредба, с която се уреждат специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) С наредбата по ал. 1 се уреждат специфичните изисквания при:

1. директната доставка, извършена от производителя, до крайния потребител или до местни обекти за търговия на дребно, които извършват директни доставки на краен потребител, на малки количества:

а) първични продукти - сурово мляко, пчелен мед, яйца от кокошки и пъдпъдъци и прясна и охладена морска и сладководна риба;

б) прясно месо от птици и зайци, заклани във фермата;

в) отстрелян едър и дребен дивеч или месо от едър и дребен дивеч;

2. доставката на храни от животински произход, обработени и/или преработени в обект за търговия на дребно до краен потребител или до други обекти за търговия на дребно, като странична, локална и ограничена дейност.

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Облъчване на храни с йонизиращи лъчения се разрешава, когато има основателна технологична необходимост за това, няма опасност за здравето на потребителя и е от полза за крайния потребител.

(2) Облъчването на храни може да бъде използвано само за следните цели:

1. намаляване опасността от хранителни заболявания чрез унищожаване на патогенни организми;

2. намаляване развалата на храните чрез забавяне или спиране на процесите на гниене и унищожаване на гнилостните микроорганизми;

3. намаляване загубите при съхранение на храните чрез забавяне на зреенето, прорастването или покълването;

4. премахване на вредните за растенията и за храните от растителен произход организми.

Чл. 22а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 2.06.2009 г.) Облъчването на храните с йонизиращи лъчения се извършва само от лица, получили регистрация за извършване на дейност облъчване на храни с йонизиращи лъчения от министъра на здравеопазването или от оправомощен от него заместник-министър.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 2.06.2009 г.) Облъчването на всеки отделен вид храна се извършва след издаване на отделни разрешения за това от министъра на здравеопазването или от оправомощен от него заместник-министър.

Чл. 22б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., доп., бр. 34 от 2006 г., изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) За получаване на регистрация за извършване на дейност облъчване на

храни с йонизиращи лъчения може да кандидатства дееспособно физическо лице и юридическо лице, регистрирано в Република България, което подава до министъра на здравеопазването заявление по образец, съдържащо име и адрес на физическото лице, съответно наименование, седалище и адрес на управление и код по БУЛСТАТ/ЕИК за лицата, регистрирани в Република България, а за лицата, регистрирани в друга държава - членка на Европейския съюз, или страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство - друг идентификационен код или номер, както и адрес на обекта. Към заявлението се прилага и списък на групите храни или ястия, които ще се произвеждат или продават в обекта:

1. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г.) данни за регистрационния номер на лицензията за използване на източници на йонизиращи лъчения по чл. 15, ал. 3, т. 2 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия;

2. вид на източника на йонизиращо лъчение;

3. стандартизирани методи за определяне на общата средна погълната доза на полето и в облъчената храна.

(2) При установяване на непълноти в представените документи по ал. 1 и/или при необходимост от представяне на допълнителна информация заявителят се уведомява писмено в срок до 14 дни от подаване на заявлението за срока, в който да отстрани установените непълноти и/или предостави информацията. При неизпълнение в определения срок заявлението не се разглежда.

(3) Министърът на здравеопазването или оправомощено от него лице извършва регистрацията или прави мотивиран отказ за регистрация в едномесечен срок от постъпване на заявлението, съответно от изтичане на срока по ал. 2.

(4) Изричният или мълчаливият отказ за регистрация подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Регистрацията за облъчване на храни с йонизиращи лъчения има срок на действие, равен на срока на действие на лицензията по чл. 15, ал. 3, т. 2 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия. За извършената регистрация на лицето се издава удостоверение в срока по ал. 3.

(6) Регистрацията се прекратява при:

1. смърт на физическото лице, съответно обявяване в несъстоятелност или ликвидация на юридическото лице;

2. отнемане, прекратяване или изтичане на срока на лицензията по ал. 1, т. 1;

3. системно нарушаване на изискванията на закона от регистрираното лице;

4. установяване, че регистрираното лице е предоставило неверни сведения, които са послужили като основание за извършване на регистрацията;

5. искане на регистрираното лице.

(7) При констатиране на нарушения в случаите на ал. 6, т. 3 и 4, на лицата се налагат и предвидените по този закон административни наказания или имуществени санкции.

(8) За извършената регистрация и издадените удостоверения се води публичен регистър, в който се вписват:

1. данни за лицето;

2. срокът на регистрацията;

3. данните по ал. 1, т. 3;

4. дата и основание за прекратяване на регистрацията.

(9) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на здравеопазването уведомява писмено министъра на земеделието, храните и горите за извършените и прекратените регистрации.

(10) (Предишна ал. 9, доп. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на здравеопазването съгласувано с министъра на земеделието, храните и горите издава наредба за определяне на видовете храни, които могат да се обработват с йонизиращи лъчения, както и за условията и реда за това.

Чл. 22в. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г., доп., бр. 41 от 2009 г., в сила от 2.06.2009 г.) Разрешение за облъчване на храна се издава от министъра на здравеопазването или от оправомощен от него заместник-министър за всеки отделен вид храна.

(2) За издаване на разрешение за облъчване на храна нейният производител подава заявление до Министерството на здравеопазването, което съдържа вида на храната, която ще бъде облъчвана, обекта, в който ще се извърши облъчването, и обосновка за необходимостта и целта на облъчването.

(3) Към заявлението по ал. 2 се прилага декларация от лицето, предоставило храната за облъчване, с която се декларира дали храната или част от нея преди това са били подлагани на облъчване.

(4) Разрешението за облъчване на храна или отказ за това се издава в едномесечен срок от подаване на заявлението.

(5) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на здравеопазването уведомява писмено министъра на земеделието, храните и горите за издадените разрешения за облъчване на храна.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Изричният или мълчалив отказ подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 23. (1) (Предишен текст на чл. 23 - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Всяко лице, заето в производството и търговията с храни, подлежи на предварителни и периодични медицински прегледи по установения за това ред.

(2) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г., в сила от 1.01.2005 г., изм., бр. 59 от 2010 г.) Във всеки обект за производство на храни трябва да работи лице, назначено по трудов договор, което притежава висше или средно специално образование в областта на хранителната промишленост или има придобита квалификация в същата област по Закона за занаятите. Не се изисква назначаване на специалист, ако лицето по чл. 14, ал. 1, т. 7 отговаря на това условие.

(3) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Производителите и търговците на храни са длъжни да осигурят обучение на лицата по ал. 1 в съответствие с извършваните от тях дейности за спазването на хигиенните изисквания, правилата за добри практики и за прилагането на системата за управление на безопасността на храните или на системата за анализ на опасностите и критични контролни точки, а когато тя е неприложима - на процедурите в съответствие с нейните принципи.

Глава четвърта "а"

(Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г.)

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПУСКАНЕ НА ПАЗАРА НА НОВИ ХРАНИ, НОВИ ХРАНИТЕЛНИ СЪСТАВКИ И НА ГЕНЕТИЧНО МОДИФИЦИРАНИ ХРАНИ

Чл. 23а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) Към министъра на здравеопазването се създава Комисия по нови и генетично модифицирани храни, наричана по-нататък "комисията", която:

1. извършва първоначална оценка на заявленията за разрешение за пускане на пазара на нови храни и нови хранителни съставки;

2. (в сила от 1.01.2007 г.) дава становища по получени от Европейската комисия, Европейския орган по безопасност на храните или от компетентен орган на друга държава - членка на Европейския съюз:

а) доклади от извършени първоначални оценки на нови храни и нови хранителни съставки;

б) уведомления за пускане на пазара на нови храни или нови хранителни съставки по чл. 4а, ал. 1, т. 2 и 3, които въз основа на налична и общопризната научна информация или въз основа на становище на компетентен орган на държава - членка на Европейския съюз, нотифициран по реда на Регламент 258/97 на Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз, са признати за съществено еквивалентни на традиционно използвани храни или хранителни съставки;

в) заявления за разрешения за пускане на пазара на генетично модифицирани храни, ГМО за използване във или като храни и храни, съдържащи съставки, произведени от ГМО;

3. (в сила от 1.01.2007 г.) извършва по искане на Европейската комисия оценка за безопасност на храните съгласно Регламент 1829/2003 на Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз;

4. дава становища по други въпроси от компетентността на министъра на здравеопазването, възникнали при прилагането на този закон относно безопасността на новите храни и новите хранителни съставки, генетично модифицираните храни, ГМО за използване във или като храни и храните, съдържащи съставки, произведени от ГМО;

5. участва в разработването на проекти на нормативни актове, свързани с безопасността на новите храни и новите хранителни съставки, генетично модифицираните храни, ГМО за използване във или като храни и храните, съдържащи съставки, произведени от ГМО;

6. (нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) поддържа електронен регистър за дейността си в интернет страницата на Министерството на здравеопазването.

(2) Комисията се състои от 15 хабилитирани учени в областта на медицината, биотехнологиите, токсикологията, молекулярната биология, молекулярната генетика, храненето, хранителните технологии, агрономството, животновъдството и опазването на околната среда.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 15.09.2009 г., бр. 68 от 2013 г., в сила от 2.08.2013 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на здравеопазването, министърът на земеделието, храните и горите и министърът на образованието и науката предлагат за членове на комисията по четирима хабилитирани учени, а министърът на околната среда и водите предлага трима хабилитирани учени.

(4) Членовете на комисията се назначават със заповед на министъра на здравеопазването за срок 4 години.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) В работата на комисията без право на глас участват по един представител на Министерството на здравеопазването, Министерството на земеделието, храните и горите, Министерството на околната среда и водите, Министерството на икономиката и двама представители на БАХПИ.

(6) Представителите по ал. 5 се определят със заповед на министъра на здравеопазването по предложение на ръководителите на съответните ведомства и организации.

(7) Комисията приема правилник за дейността си, който се утвърждава от министъра на

здравеопазването.

(8) Членовете на комисията и лицата по ал. 5 подписват декларации за неразгласяване на поверителна информация. В продължение на три години след прекратяване или изтичане на мандата им членовете на комисията са длъжни да не разгласяват поверителната информация, която им е станала известна при или по повод изпълнение на служебните им задължения.

(9) За осъществяване на дейности по ал. 1, т. 1, 2 и 3 членовете на комисията получават възнаграждение по ред, определен с правилника по ал. 7.

Чл. 23б. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) Лице, което желае да пусне на пазара нова храна или нова хранителна съставка, е длъжно да извърши оценка на риска за човешкото здраве преди пускането ѝ на пазара.

(2) Лице, което желае да пусне на пазара генетично модифицирана храна, ГМО за използване във или като храна или храна, съдържаща съставки, произведени от ГМО, е длъжно да извърши преди пускането на пазара:

1. оценка на риска за човешкото здраве;
2. оценка на риска за околната среда.

(3) Оценката на риска се извършва за всеки отделен случай въз основа на съществуващи научни и технически данни и включва:

1. анализ на всички потенциални неблагоприятни последици върху човешкото здраве и/или околната среда, които могат да настъпят пряко или косвено при пускането на пазара на нова храна или нова хранителна съставка, генетично модифицирана храна, ГМО за използване във или като храна или храна, съдържаща съставки, произведени от ГМО, включително анализ на потенциалните кумулативни дългосрочни последици от пускането на тези храни на пазара;

2. заключение за потенциалното въздействие върху човешкото здраве и/или околната среда при консумация.

(4) При наличие на нова научна информация за новите храни или новите хранителни съставки, генетично модифицираните храни, ГМО за използване във или като храни или храните, съдържащи съставки, произведени от ГМО, и за последиците от пускането им на пазара върху човешкото здраве се извършва нова оценка на риска.

(5) Оценка на риска за околната среда се извършва по реда на Закона за генетично модифицирани организми.

Чл. 23в. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) (В сила от 1.01.2007 г.) Пускането на пазара на нова храна или нова хранителна съставка се извършва само след получаване на разрешение по реда на Регламент 258/97.

(2) За нови храни или нови хранителни съставки по чл. 4а, ал. 1, т. 2 и 3, които въз основа на налична и общопризната научна информация или въз основа на становище на компетентен орган на държава - членка на Европейския съюз, нотифициран по реда на Регламент 258/97, са признати за съществено еквивалентни на традиционно използвани храни или хранителни съставки по отношение на състав, хранителна стойност, метаболизъм, очаквана употреба и съдържание на нежелани вещества, се прилага процедурата по чл. 23д.

(3) За получаване на разрешение по ал. 1 лице, което желае да пусне нова храна или нова хранителна съставка на територията на Република България за първи път, подава писмено заявление в Министерството на здравеопазването.

(4) Едновременно с подаването на заявлението по ал. 3 заявителят изпраща копие на заявлението до

(5) Заявлението съдържа:

1. данни за заявителя:

а) име и постоянен адрес - за физическите лица;

б) наименование, седалище, адрес на управление и/или идентификационен код БУЛСТАТ - за едноличните търговци и юридическите лица;

2. техническо досие на новата храна или новата хранителна съставка, което включва информацията, необходима за извършване на оценката на риска за човешкото здраве от пускането на пазара на новата храна или хранителна съставка:

а) категорията на новата храна или новата хранителна съставка по чл. 4а, ал. 1;

б) данни за източника, използван за производството на новата храна или новата хранителна съставка;

в) спецификация на новата храна или новата хранителна съставка;

г) данни за токсични, алергични и други увреждащи здравето ефекти;

д) данни за участието на новата храна или новата хранителна съставка в хранителния прием на населението;

3. доклади за извършена оценка на риска на новата храна или новата хранителна съставка, както и други данни, които доказват съответствие с изискванията по чл. 4а, ал. 2, придружени с описание на използваните методи и библиографска справка;

4. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) предложение за начина на етикетирание и представяне на новата храна или новата хранителна съставка в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 10, ал. 4;

5. условията за пускане на пазара на новата храна или новата хранителна съставка, ако има такива, включително и начин на употреба или приготвяне, когато това е необходимо;

6. предложение за план за наблюдение за неблагоприятни ефекти върху човешкото здраве след пускането на пазара на новата храна или новата хранителна съставка;

7. резюме на техническото досие и на оценката на риска за човешкото здраве;

8. допълнителна информация.

(6) Заявителят може да се позове на информация или на резултати от предишни заявления на други заявители или да предостави допълнителна информация, която смята за подходяща, при условие че информацията и резултатите не са поверителни или другите заявители са дали своето писмено съгласие.

(7) В заявлението изрично се посочва кои документи и/или информация заявителят иска да бъдат поверителни, като за целта ги прилага отделно.

(8) Заявлението и документите, приложени към него, се подават на български и на английски език на хартиен и електронен носител.

(9) Към заявлението се прилага документ за платена такса в размер, определен с тарифа на Министерския съвет.

Чл. 23г. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) (В сила от 1.01.2007 г.) Първоначална оценка на заявлението и

приложените към него документи се извършва от комисията по чл. 23а, ал. 1 или от друг компетентен орган за оценка на държава - членка на Европейския съюз, съгласно процедурата, определена в Регламент 258/97.

(2) В срок три месеца от получаването на заявление, съответстващо на изискванията по чл. 23в, ал. 5, се изготвя доклад за първоначална оценка.

(3) (В сила от 1.01.2007 г.) Докладът по ал. 2 съдържа заключение относно необходимостта за извършване на допълнителна оценка по реда, определен в Регламент 258/97.

(4) (В сила от 1.01.2007 г.) Министерството на здравеопазването изпраща доклада за първоначалната оценка на Европейската комисия.

(5) (В сила от 1.01.2007 г.) При спазване на процедурата, определена в Регламент 258/97, всяка държава - членка на Европейския съюз, може да изкаже становище или да направи мотивирано възражение по доклада за първоначалната оценка.

(6) (В сила от 1.01.2007 г.) Заявителят трябва да предоставя на държавите - членки на Европейския съюз, при поискване информация и копия от документи, свързани с подаденото от него заявление.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 2.06.2009 г.) Министърът на здравеопазването или оправомощен от него заместник-министър издава разрешение за пускане на пазара на нова храна или хранителна съставка, при условие че:

1. не се изисква извършването на допълнителна оценка, и
2. не е получено мотивирано възражение по ал. 5.

(8) (В сила от 1.01.2007 г.) Министерството на здравеопазването при спазване на процедурата по Регламент 258/97 незабавно информира заявителя, че може да пусне на пазара новата храна или новата хранителна съставка или че се изисква взимане на решение по реда на ал. 9.

(9) (В сила от 1.01.2007 г.) В случай че се изисква извършване на допълнителна оценка по ал. 3 или при подадено мотивирано възражение по ал. 5, се прилагат процедурата и редът за взимане на решение, определени в Регламент 258/97.

(10) (В сила от 1.01.2007 г.) С решението по ал. 9 се определя обхватът на разрешението и където е приложимо, се определят:

1. условията за употреба на новата храна или новата хранителна съставка;
2. предназначението на новата храна или новата хранителна съставка и нейната спецификация;
3. специфичните изисквания за етикетирание.

(11) (В сила от 1.01.2007 г.) Европейската комисия уведомява заявителя за взетото решение по ал. 9.

(12) Списъкът на разрешените за пускане на пазара нови храни и нови хранителни съставки се публикува в служебния бюлетин и в интернет страницата на Министерството на здравеопазването.

(13) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на здравеопазването уведомява писмено министъра на земеделието, храните и горите за издадените разрешения по ал. 7.

Чл. 23д. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) (1) Лице, което пуска на пазара нови храни или нови хранителни съставки по чл. 23в, ал. 2, незабавно трябва да уведоми за това Европейската комисия.

(2) Уведомлението по ал. 1 трябва да бъде придружено от приложимите документи по чл. 23в, ал. 2.

(3) Информация за получените уведомления се публикува ежегодно по реда на Регламент 258/97.

Чл. 23е. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) (1) Пускането на пазара на генетично модифицирана храна, ГМО за използване във или като храна или храна, съдържаща съставки, произведени от ГМО, се извършва само след получаване на разрешение от Европейската комисия по реда на Регламент 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета на Европейския съюз и при спазване на съответните условия, определени в разрешението.

(2) За получаване на разрешение лицето, което желае да пусне на пазара генетично модифицирана храна, ГМО за използване във или като храна или храна, съдържаща съставки, произведени от ГМО, подава писмено заявление в Министерството на здравеопазването.

(3) Когато продукт по ал. 1 се пуска на пазара само като храна за консумация от човека, заявлението трябва да съдържа изрична декларация за това, основана на данни, които могат да бъдат проверени.

(4) Когато продукт по ал. 1 може да бъде използван като храна за консумация от човека и като фураж, се подава едно заявление до министъра на здравеопазването.

(5) Заявлението по ал. 2 съдържа:

1. данни за заявителя:

а) име, ЕГН, номер на документа за самоличност и постоянен адрес - за физическите лица;

б) наименование, седалище, адрес на управление и идентификационен код БУЛСТАТ - за едноличните търговци и юридическите лица;

2. техническо досие на генетично модифицираната храна, ГМО за използване във или като храна или храната, съдържаща съставки, произведени от ГМО, което включва информацията, необходима за извършване на оценката на риска за човешкото здраве от пускането на пазара на тези храни:

а) наименование и предназначение на храната, нейната спецификация, включително и вида на генетичната модификация;

б) информация за съответствие с изискванията по приложение № 2 на Протокола от Картахена, когато е приложимо;

в) подробно описание на метода на производство и преработка, когато е приложимо;

г) копия от доклади за проведени изследвания, включително и налични данни от независими проучвателни изследвания и всяка друга допълнителна информация, които доказват съответствие с изискванията по чл. 4а, ал. 3;

д) (изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) анализи, придружени от необходимата информация и данни, че характеристиките на храната не се различават от тези на храните, които са предназначени да заместят, при които са взети предвид границите за естествена вариация на характеристиките по отношение на състав, хранителна стойност или хранителен ефект, предназначение за употреба и последствия за здравето на определени групи от населението, или предложение за етикетирание на храната в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 10, ал. 4;

3. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) мотивирано становище, че храната няма да предизвика етични и/или религиозни проблеми у потребителите, или предложение за етикетирание на храната в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 10, ал. 4;

4. условията за пускане на пазара на храната или на храните, произведени от нея, както и специфични условия за начин на употреба или приготвяне, когато е приложимо;

5. описание на методите за вземане на проби, откриване и определяне на генетичната модификация и когато е приложимо, за откриване и определяне на генетичната модификация в храната и/или в храни, произведени от нея;

6. проби от храната и контролни проби, както и информация за наличие и достъп до референтен материал;

7. резюме на досието в стандартизиран вид и резюме на оценката на риска за човешкото здраве;

8. предложение за последващо пускане на пазара наблюдение относно употребата на храната, когато е приложимо.

(6) Когато е подадено заявление по ал. 2 за ГМО за използване във или като храна, понятието "храна" в ал. 5 означава "генетично модифицирана храна".

(7) В случай на ГМО за използване във или като храна или храна, съдържаща съставки, произведени от ГМО, към заявлението по ал. 5 се прилагат:

1. пълното техническо досие на ГМО и заключенията от извършената оценка на риска по Закона за генетично модифицирани организми или копие от разрешението за пускане на пазара на ГМО като продукт или съставка на продукт, когато има издадено такова разрешение по Закона за генетично модифицирани организми;

2. план за наблюдение за неблагоприятни ефекти върху околната среда след пускането на ГМО на пазара, разработен в съответствие с изискванията по Закона за генетично модифицирани организми, както и предложение за продължителността на наблюдението.

(8) Когато заявлението се отнася до вещество по чл. 2, ал. 1, чиято употреба и пускане на пазара са свързани с включването му в списък на разрешени вещества по реда на друг нормативен акт на Европейските общности, това изрично се посочва в заявлението, като се предоставя и информация за статута на веществото по реда на съответния акт.

(9) Заявлението по ал. 5 се попълва и представя при спазване на изискванията на Регламент 641/2004 на Европейската комисия и съгласно препоръки на Европейската комисия и ръководства на Европейския орган по безопасност на храните, приети съгласно Регламент 1829/2003.

(10) Заявлението се подава на български и на английски език на хартиен и на електронен носител.

(11) В заявлението изрично се посочва кои документи и/или информация заявителят иска да бъдат поверителни, като за целта ги прилага отделно.

(12) Към заявлението се прилага удостоверение за актуалното състояние на регистрацията на заявителя, когато е едноличен търговец или юридическо лице.

(13) Към заявлението се прилага информация за генетично модифицираната храна, ГМО за използване във или като храна или храната, съдържаща съставки, произведени от ГМО, пускани на пазара извън територията на страната, когато има такива случаи.

(14) Заявителят може да се позове на информация или резултати от предишни заявления на други заявители или да предостави допълнителна информация, която смята за подходяща, при условие че информацията и резултатите не са поверителни или другите заявители са дали своето писмено съгласие.

(15) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министерството на здравеопазването уведомява писмено Министерството на земеделието, храните и горите за подадените по ал. 2 заявления.

Чл. 23ж. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) (1) Министерството на здравеопазването в срок 14 дни уведомява писмено заявителя, че заявлението е получено, като изрично посочва датата на получаването му.

(2) Министерството на здравеопазването незабавно информира и изпраща заявлението по чл. 23в и приложените към него документи на Европейския орган по безопасност на храните в съответствие с изискванията на Регламент 1829/2003.

(3) Европейският орган по безопасност на храните дава становище при условията и по реда, определени в Регламент 1829/2003.

(4) Разрешение за пускане на пазара на генетично модифицирана храна, ГМО за използване във или като храна или храна, съдържаща съставки, произведени от ГМО, се предоставя в съответствие с процедурата, определена в Регламент 1829/2003, като Европейската комисия уведомява заявителя за взетото решение.

(5) Списъкът на разрешените за пускане на пазара генетично модифицирани храни, ГМО за използване във или като храна или храна, съдържаща съставки, произведени от ГМО, се публикува в служебния бюлетин и в интернет страницата на Министерството на здравеопазването.

(6) Изменението, временното прекратяване и отнемането на разрешение за пускане на пазара на генетично модифицирана храна, ГМО за използване във или като храна или храна, съдържаща съставки, произведени от ГМО, се извършват по реда, определен в Регламент 1829/2003.

(7) Разрешението по ал. 4 се подновява на 10-годишен период, като в срок до една година преди изтичането на срока му на валидност лицето, получило разрешението, трябва да изпрати заявление до Европейската комисия. Продължаване действието на разрешението се извършва по реда, определен в Регламент 1829/2003.

(8) Лицата, получили разрешение по ал. 4, и лицата, отговорни за пускането на пазара, са длъжни да спазват условията или ограниченията за пускане на пазара на генетично модифицирана храна, ГМО за използване във или като храна или храна, съдържаща съставки, произведени от ГМО, описани в разрешението.

(9) Лицата, получили разрешение по ал. 4, към които е поставено изискване за последващо пускането на пазара наблюдение и/или за изпълнение на план за наблюдение за неблагоприятни ефекти върху околната среда след пускането на ГМО на пазара, трябва да извършват наблюденията и да предоставят информация по реда, определен в Регламент 1829/2003.

(10) Лицата, получили разрешение по ал. 4, които искат да променят условията, определени в него, подават заявление по чл. 23е, ал. 2 при спазване на процедурата, определена в Регламент 1829/2003.

Чл. 23з. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) Лицата, които пускат на пазара генетично модифицирани храни, съдържащи или състоящи се от ГМО, включително и в насипно състояние, са длъжни да предоставят на купувачите в писмен вид информация за това, че храната съдържа или се състои от ГМО, както и уникалния код на ГМО.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) Производителите и търговците на храните по ал. 1 са длъжни да предоставят на купувачите информацията, че храната съдържа или се състои от ГМО, както и уникалния код на ГМО, в писмен вид в придружаващите партидата документи и на етикета на продукта, и на следващите етапи от предлагането ѝ на пазара.

(3) Производителите и търговците по ал. 1 и 2 са длъжни да имат въведени система и процедури за:

1. съхраняване на информацията по ал. 1 и 2;

2. идентифициране на лицата, от които са закупили и на които са продали храните по ал. 1.

(4) Информацията по ал. 1 се съхранява за период от 5 години след реализирането на всяка сделка.

(5) (В сила от 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 59 от 2010 г.) При етикетиране на генетично модифицирани храни, съдържащи или състоящи се от ГМО, и храни, съдържащи съставки, произведени от ГМО, в допълнение към изискванията, определени в наредбата по чл. 10, ал. 4, се спазват изискванията на Регламент 1829/2003 и Регламент (ЕО) № 1830/2003.

Глава пета

ВНОС И ИЗНОС НА ХРАНИ

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., доп., бр. 31 от 2006 г.) В страната се внасят храни, които отговарят на изискванията на Закона за храните, Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за защита на растенията и нормативните актове по прилагането им.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) В страната могат да се внасят и храни, които отговарят на изискванията, признати от Европейските общности за еквивалентни, или на определените изисквания съгласно споразумение, сключено между Европейските общности и страна износител.

(3) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г., отм., бр. 31 от 2006 г.).

(4) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) При внос на храни, съдържащи или състоящи се от ГМО, вносителят задължително представя информацията в придружаващите партидата документи за вида и количественото съдържание на ГМО.

Чл. 24а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 2.06.2009 г.) Внос на бутилирани натурални минерални води в страната и тяхното разпространение в търговската мрежа се извършва след издаване на сертификат за внос от министъра на здравеопазването или от оправомощен от него заместник-министър.

(2) За издаване на сертификата по ал. 1 вносителят на бутилирана натурална минерална вода подава заявление до министъра на здравеопазването, в което се посочват:

1. наименование, седалище и адрес на управление на фирмата вносител;
2. наименование и адрес на чуждестранната фирма производител;
3. страната, от която се внася натуралната минерална вода;
4. търговска марка (търговско наименование) на натуралната минерална вода.

(3) Към заявлението по ал. 2 се прилагат:

1. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г.) актуално удостоверение за вписване в търговския регистър на българската фирма-вносител;

2. копие от официалния документ за признаване на водата като натурална минерална, издаден от компетентния орган на съответната страна;

3. документ, издаден от компетентния орган на съответната страна, удостоверяващ, че натуралната минерална вода отговаря на изискванията, определени в наредбата по чл. 4б, ал. 1;

4. протоколи за проведени изпитвания на водата от акредитирани лаборатории.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Министърът на здравеопазването или

определено от него длъжностно лице от състава на министерството в срок 10 дни от подаването на документите по ал. 2 и 3 издава сертификата или прави мотивиран отказ за това.

(5) Изричният или мълчаливият отказ подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) Вносните натурални минерални води, за които е издаден сертификат за внос, се включват в отделен раздел на списъка на натуралните минерални води по чл. 4б, ал. 3.

(7) Срокът на валидност на сертификата е 5 години.

(8) Подновяване на сертификата се допуска преди изтичането на срока по ал. 7, като за целта в Министерството на здравеопазването се представя актуален документ по ал. 3, т. 3.

(9) В случай че актуалният документ по ал. 3, т. 3 не бъде представен в срока по ал. 8, съответната натурална минерална вода се заличава от списъка по ал. 6.

Чл. 24б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Условието и редът за внос на суровини и храни от животински произход в страната се уреждат по реда на Закона за ветеринарномедицинската дейност.

Чл. 25. (1) (Предишен текст на чл. 25 - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) За храните от местно производство, предназначени за износ, са приложими и изискванията на страната вносител, ако това не противоречи на международен договор.

(2) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) С изрично съгласие на страната вносител могат да бъдат изнасяни и храни, които не съответстват на изискванията на този закон, Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за защита на растенията и нормативните актове по прилагането им, при условие че храните са безопасни за здравето на хората и страната вносител е уведомена за причините и обстоятелствата, поради които храната не може да бъде пусната на пазара.

Чл. 25а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) (1) За храните, предназначени за износ или реекспорт с цел пускане на пазара на трета страна, са приложими и изискванията на страната вносител.

(2) С изрично съгласие на компетентния орган на страната вносител могат да бъдат изнасяни или реекспортирани и храни, които не отговарят на нормативните изисквания на Европейските общности, но са безопасни за здравето на хората и компетентният орган на страната вносител е бил изчерпателно информиран за причините и обстоятелствата, поради които храните не могат да бъдат пуснати на единния европейски пазар.

(3) Когато се прилагат разпоредбите на двустранно търговско споразумение между Европейските общности или една от държавите - членки на Европейския съюз, и трета страна, износът на храни се извършва съгласно условията в споразумението.

Глава шеста

ОФИЦИАЛЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ ХРАНИТЕ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.)

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) На официален контрол по този закон подлежат:

1. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) всички етапи на производство, преработка и дистрибуция на храни;

2. състоянието и начинът за използване на площадките, сградите, инсталациите и прилежащото им пространство, техническото и материалното оборудване, транспортните средства, свързани с производството и търговията с храни;

3. суровините, съставките, добавките и другите продукти, които се използват за производство на храни;
4. технологичните процеси за производство на храни;
5. миещите, почистващите, дезинфекционните, дезинсекционните и дератизационните препарати и процеси;
6. материалите и предметите, предназначени да влязат в контакт с храните;
7. полуготовите и готовите храни;
8. (доп. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) етикетирането, представянето и рекламата на храните, включително съответствието им с Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 г. относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни, наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 510/2006", и Регламент (ЕО) № 509/2006 на Съвета от 20 март 2006 г. относно селскостопански и хранителни продукти с традиционно специфичен характер, наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 509/2006";
9. методите и средствата за съхраняване и консервиране на храните;
10. хигиената на лицата, които влизат в контакт пряко или косвено с материалите и продуктите по т. 3, 5, 6 и 7;
11. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) добрите практики за производство и търговия с храни, системата за управление на безопасността на храните, системата за анализ на опасностите и критични контролни точки или съответните процедури, основани на нейните принципи, а също технологичната документация.

(2) Контролът по ал. 1 се отнася както за храните, които се произвеждат и продават на територията на страната, така и за храните, предназначени за износ.

Чл. 27. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) (1) Официалният контрол се извършва систематично на базата на риска и с подходяща честота с цел осигуряване безопасността на храните, като се вземат предвид:

1. установените рискове, свързани с храните, с производството и търговията с храни, с употребата на храни или с процесите, материалите, веществата, дейностите или действията, които могат да повлияят на безопасността на храната;
2. водената документация от производителите и търговците на храни по отношение на съответствието с нормативните изисквания;
3. документираните от компетентните органи данни за установени при предишни проверки несъответствия в дейността на производителя и търговеца с нормативните изисквания;
4. надеждността на извършваните от производителя или търговеца собствени проверки в обекта;
5. всяка друга информация, която би могла да свидетелства за несъответствие.

(2) Официалният контрол се извършва без предварително уведомяване, включително непланирано, с изключение на случаите на одити, за провеждането на които производителите или търговците задължително се уведомяват.

(3) Официалният контрол се извършва на всички етапи на производство, преработка и дистрибуция на храни и включва контрол на обектите за производство и търговия с храни, употребата и съхранението на храни, процесите, материалите, веществата, дейностите или действията, включително транспортирането на

храни.

(4) Официалният контрол се състои от една или няколко от следните дейности:

1. инспекции на:

а) сгради, прилежащи площи, помещения, съоръжения и технологично оборудване, включително на транспортни средства, използвани при производството и търговията с храни, съоръжения, използвани при първичното производство, както и на храните;

б) суровини, съставки, спомагателни вещества и други продукти, използвани за производство и приготвяне на храни;

в) полуготови храни;

г) материали и предмети, предназначени за контакт с храните;

д) почистващи и поддържащи препарати и процеси, както и пестициди;

е) (доп. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) етикетиране, представяне и рекламиране на храни, включително съответствието им с Регламент (ЕО) № 510/2006 и Регламент (ЕО) № 509/2006;

2. проверки на хигиенните условия в обектите за производство и търговия с храни;

3. оценка на процедурите за прилагане на добри практики, на системата за управление на безопасността на храните или на системата за анализ на опасностите и критични контролни точки, а когато тя е неприложима - на процедурите в съответствие с нейните принципи;

4. вземане на проби и образци и провеждане на анализи и изследвания;

5. контрол на хигиената на персонала;

6. преглед на документацията и записите, които могат да имат връзка с оценката на съответствието с изискванията на законодателството по храните;

7. разговори с ръководителите и изпълнителите в предприятията за производство и търговия с храни;

8. отчитане на стойностите, регистрирани от средствата за измерване, използвани в обектите за производство и търговия с храни;

9. проверки на регистрираните стойности от средствата за измерване в обекта чрез използване на собствени средства за измерване от компетентните органи;

10. (нова - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) оценка на съответствието на качествените характеристики на храните с изискванията на национални стандарти и стандарти, разработени от браншови организации и одобрени от компетентен орган;

11. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) други дейности, необходими за осигуряване изпълнението на целите на закона.

(5) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г.) Официалният контрол се извършва и по сигнали и жалби на граждани. При установени нарушения, за които са дадени предписания или наложени глоби или имуществени санкции, производителите и търговците заплащат такса за извършената проверка в размер, утвърден с тарифа по чл. 36в.

Чл. 27а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) Официалният контрол върху храни при внос, износ и пускането на пазара на храни се извършва по един и същ начин.

(2) Компетентните органи извършват проверка на храните от внос за съответствие с нормативните изисквания независимо от мястото на произход на пратката.

(3) В случай че при проверка, извършена на мястото на получаване или по време на съхранение или транспортиране на пратката от внос, компетентните органи установят несъответствие, те предприемат съответни мерки, включително връщане на пратката в страната на произход.

(4) (В сила от 1.01.2007 г.) При търговия с държави - членки на Европейския съюз, лицата, които получават пратките храни, уведомяват писмено преди вноса компетентните органи с цел организиране на контрола.

Чл. 27б. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.)

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 31 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) извършва официален контрол върху всички храни с изключение на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води.

(2) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Българската агенция по безопасност на храните извършва и оценка на съответствието на качествените характеристики на храните с изискванията на национални стандарти и стандарти, разработени от браншови организации и одобрени от компетентен орган, и технологични документации.

(3) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Официалният контрол върху бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води се провежда от органите на РЗИ към Министерството на здравеопазването.

(4) (Отм., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Компетентните органи трябва да:

1. провеждат ефективен и целесъобразен официален контрол на всички етапи на производство, преработка и дистрибуция на храни;

2. извършват официален контрол без конфликт на интереси;

3. разполагат със собствена лаборатория или да имат сключен договор с лаборатория с достатъчен капацитет и квалифициран персонал за ефективно и ефикасно извършване на официален контрол;

4. разполагат с подходящи и правилно поддържани съоръжения и оборудване за осигуряване на ефективно и ефикасно изпълнение на официалния контрол от страна на персонала;

5. разработват планове за действие в извънредни ситуации (контингенс планове).

(5) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) С планове по ал. 4, т. 5 се определят необходимите мерки, които незабавно се предприемат, когато се установи, че дадена храна представлява сериозен риск за здравето на хората или животните пряко или чрез околната среда.

Чл. 28а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) Компетентните органи провеждат вътрешни одити и могат да организират провеждането на външни одити. Одитите се провеждат при спазване на изискванията за независимост и прозрачност.

(2) (В сила от 1.01.2007 г.) Въз основа на резултатите от одита компетентните органи предприемат мерки, за да осигурят постигането на целите на Регламент 882/2004 на Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз.

Чл. 28б. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) Компетентните органи предприемат действия за обучение на длъжностните лица, извършващи официалния контрол върху храните, чрез провеждане на:

1. обучения в сферата на техните правомощия, позволяващи им компетентно изпълнение на задълженията и извършване на координирани официални проверки;

2. допълнителни обучения по актуални въпроси в сферата на тяхната компетентност.

(2) Компетентните органи осигуряват условия за осъществяване на сътрудничество във всички области, свързани с контрола на храните.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм. и доп., бр. 31 от 2001 г., отм., бр. 8 от 2011 г. в сила от 25.01.2011 г.).

Чл. 29а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

Чл. 29б. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

Чл. 29в. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Официалният контрол върху храните се осъществява чрез подходящи методи и техники като мониторинг, надзор, верифициране, одит, инспекция, вземане на проби и анализ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Официалният контрол върху храните се извършва по процедури в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

Чл. 29г. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Компетентният орган в срок 14 дни от датата на приключване на проверката предоставя на съответния производител или търговец на храни копие от доклада от извършената проверка.

Чл. 29д. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Компетентният орган осигурява безпристрастност, качество и съгласуваност на официалните проверки.

Чл. 29е. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., отм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

Чл. 29ж. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) За ефективното извършване на официалния контрол върху храните се разработва единен многогодишен национален контролен план.

(2) (В сила от 1.01.2007 г.) Една година след въвеждането на многогодишния национален контролен план, а впоследствие всяка година се представя доклад за неговото изпълнение до Европейската комисия.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Планът по ал. 1 и докладът по ал. 2 се изготвят в съответствие с Решение на Комисията 2007/363/ЕЕС от 21 май 2007 г. относно насоките за подпомагане на държавите членки при изготвянето на единния интегриран многогодишен национален план за контрол, предвиден в Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 138/24 от 30 май 2007 г.) и Решение на Комисията 2008/654/ЕЕС от 24 юли 2008 г. относно насоките за подпомагане на държавите членки при изготвянето на годишния доклад за единния интегриран многогодишен национален план за контрол, предвиден в Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 214/56 от 9 август 2008 г.).

(4) (В сила от 1.01.2007 г.) Планът по ал. 1 може да се коригира по време на неговото изпълнение въз

основа на:

1. промени в законодателството;
2. поява на нови болести или рискове за здравето;
3. промени в структурата, управлението или дейността на компетентните органи;
4. резултати от официалните проверки;
5. научни констатации;
6. изменение в указанията на Европейската комисия за изготвяне на плановете.

(5) (В сила от 1.01.2007 г.) Изготвянето и утвърждаването на доклада и изпращането му до Европейската комисия се осъществяват в рамките на 6 месеца след изтичане на годината, за която се отнася.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 31 от 2006 г.) (1) Компетентните органи имат право:

1. на свободен достъп до всички обекти за производство и търговия с храни, както и до транспортните средства;
2. да изискват сведения и документи, свързани с производството и търговията с храни, и да получават копия от тях;
3. да вземат проби и образци за лабораторни анализи и изследвания;
4. да посочват в писмен вид конкретно установените от тях отклонения от нормативните изисквания, без да дават указания за начина на отстраняване;
5. да предлагат на държавната приемателна комисия за въвеждане в експлоатация на строежите в Република България решение за отказ за приемане на обекти за производство и търговия с храни, когато установят съществени нарушения на нормите и изискванията, определени с нормативен акт;
6. да спират експлоатацията на обекти за производство и търговия с храни или на части от тях временно или завинаги при установяване нарушения на нормите и изискванията, определени с нормативен акт;
7. да извършват мониторинг;
8. да спират реализацията на храни, които пряко или косвено застрашават здравето на хората, и да разпореждат те да бъдат върнати, отнети, унищожени, преработени или използвани за други цели;
9. да съставят актове за констатиране на административни нарушения;
10. да ограничават достъпа до обектите под възбрана чрез удостоверителни знаци;
11. да ограничат или забранят пускането на пазара на храни;
12. да предприемат необходимите действия за гарантиране безопасността на храните и съответствие с нормативните изисквания;
13. да предприемат всякакви други действия, необходими за изпълнение на правомощията им.

(2) Компетентните органи провеждат дейностите по контрола на принципа на прозрачността, като за целта предоставят своевременно необходимата информация относно контролните си дейности на обществеността.

(3) При изпълнение на своите задължения компетентните органи са длъжни да пазят в тайна научаваните от тях факти и обстоятелства, които имат поверителен характер или съставляват тайна, с цел защита интересите на физическите и юридическите лица.

Чл. 30а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) (1) В случаите, когато при официалния контрол компетентните органи са констатирали несъответствие с нормативните изисквания, се предприемат някои от действията по чл. 30, ал. 1 с цел производителят или търговецът на храни да предприеме коригиращи действия за отстраняване на несъответствието и причините за появата му.

(2) При предприемане на действията по ал. 1 компетентните органи вземат под внимание същността на несъответствието и водената документация от производителя или търговеца.

(3) Компетентните органи предприемат необходимите мерки за забрана на продажбата на храна или разпореждат изтеглянето ѝ от пазара, когато въпреки съответствието ѝ със специфичните изисквания за безопасност има основателни причини за съмнение, че храната е опасна.

Чл. 30б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министерството на земеделието, храните и горите поддържа система за бързо съобщаване в случай на опасност за човешкото здраве, която произтича от храна, пусната на пазара.

(2) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Министерството на здравеопазването и БАБХ са компетентни контактни точки по системата за бързо съобщаване по ал. 1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., предишна ал. 2, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министерството на земеделието, храните и горите отговаря за координиране дейността на системата за бързо съобщаване по ал. 1.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 31 от 2006 г., изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) При постъпване на информация за съществуването на сериозна опасност за човешкото здраве, която произтича от храна, пусната на пазара, органите по чл. 28 са длъжни незабавно да предприемат действия по уведомяване чрез системата за бързо съобщаване.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 31 от 2006 г., изм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Органите по чл. 28 предоставят на потребителите информация относно съществуването и характера на опасността, данните за идентификация на храната и предприетите мерки.

(6) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Длъжностните лица, които имат достъп до системата за бързо съобщаване, са длъжни да не разгласяват информацията, която представлява защитена от закона тайна, станала им известна при или по повод осъществяването на тяхната дейност. Това изискване не се прилага по отношение на информацията, която трябва да се предостави на обществеността с цел защита на здравето на хората.

(7) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Защитата на информация по ал. 6 не трябва да е пречка за компетентните органи да разпространяват необходимата информация, свързана с осъществяването на официалния контрол върху храните.

(8) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) За спазване на изискванията за конфиденциалност по ал. 6 длъжностните лица подписват декларация за неразгласяване на информация, която представлява защитена от закона тайна.

(9) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2012 г., в сила от 9.10.2012 г.) Министерският съвет определя с наредба условията и реда за изграждане на системата за бързо съобщаване по ал. 1.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Лицата, които произвеждат и търгуват с храни, са длъжни:

1. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) да изпълняват предписанията на компетентните органи;

2. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) да не пречат компетентните органи в осъществяването на правомощията им по този закон;

3. да водят документация съгласно изискванията на този закон.

(2) Лицата, които произвеждат и търгуват с храни, имат право:

1. да обжалват актовете на органите по този закон;

2. в срок до три работни дни от получаване на съобщението за резултата от анализа на взетите проби от храни и заключенията на контролните органи да поискат контролна експертиза.

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 31 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Анализ на проби храни, взети за целите на официалния контрол, се извършва в лаборатории, определени със заповед на министъра на земеделието, храните и горите, съответно на министъра на здравеопазването - за бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води.

(2) Лабораториите по ал. 1 трябва да са акредитирани и да работят в съответствие с БДС EN ISO/IEC 17025 "Общи изисквания към компетентността на лабораториите за изпитване и калибриране".

(3) Обхватът на акредитация на лабораториите за изпитване може да се отнася до определени изпитвания или групи изпитвания.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на земеделието, храните и горите, съответно министърът на здравеопазването - за бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води, определя национални референтни лаборатории за изпитване на храни.

(5) (В сила от 1.01.2007 г.) Лабораториите по ал. 4:

1. работят съвместно с референтната лаборатория на Европейските общности в тяхната сфера на компетентност;

2. координират дейността на лабораториите по ал. 1;

3. организират сравнителни изпитвания между лабораториите по ал. 1 и въз основа на анализ и оценка на резултатите от проведените сравнителни изпитвания предприемат последващи действия;

4. осигуряват разпространение на информация, която е предоставена от съответната референтна лаборатория на Европейските общности, до компетентните органи и лабораториите по ал. 1;

5. осигуряват научна и практическа помощ на компетентните органи.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., доп., бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Министърът на здравеопазването или определено от него длъжностно лице от състава на министерството, съответно министърът на земеделието, храните и горите или определено от него длъжностно лице от състава на министерството заличава със заповед определените по реда на ал. 1 лаборатории, които не изпълняват условията по ал. 2.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Заповедта по ал. 6 се обжалва пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 32а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) (1) Компетентните органи могат да делегират изпълнението на специфични дейности, свързани с официалния контрол, на контролни органи при условията и по реда, определени в Регламент 882/2004.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

(3) Компетентните органи отнемат правомощията на контролен орган по ал. 1 във връзка с делегираните му дейности, свързани с официалния контрол, при спазване условията и по реда на Регламент 882/2004.

(4) В случай на делегиране изпълнението на специфични дейности, свързани с официалния контрол, компетентните органи уведомяват писмено Европейската комисия, като в уведомлението се посочва компетентният орган, който делегира дейности, дейностите, които делегира, както и контролният орган, на когото се делегира изпълнението на специфичните дейности.

Чл. 33. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Условията и редът за вземане на проби от храни и изискванията към методите за анализ, използвани за целите на официалния контрол, се определят с наредба на министъра на здравеопазването съгласувано с министъра на земеделието, храните и горите.

(2) При липса на нормативни изисквания за методи за вземане на проби и методи за анализ се прилагат международно признати или национални правила и методи, регламентирани в стандарти. В тези случаи могат да се използват и други методи, съответстващи на целта или разработени съгласно научни протоколи.

(3) В случаите, когато ал. 2 не се прилага, валидирането на методите за анализ се извършва в една лаборатория съгласно международно приет протокол.

(4) Методите за анализ се характеризират със следните критерии:

1. точност;
2. приложимост (матрица и диапазон на концентрация);
3. граница на откриване;
4. граница на определяне;
5. прецизност;
6. повторяемост;
7. възпроизводимост;
8. възстановяване;
9. избирателност;
10. чувствителност;
11. линейност;
12. неопределеност на измерванията;
13. други критерии, които могат да бъдат подбрани при необходимост.

(5) Съответствието на даден метод с изискванията на ал. 2 се установява чрез междулабораторни изпитвания.

(6) Когато се получи разлика в интерпретацията на резултати от лабораторни изпитвания на проби от храни, при които са приложени различни методи за анализ, валидни са резултатите, получени при

използване на методите, отговарящи на критериите по ал. 4.

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 99 от 2005 г., бр. 31 от 2006 г., бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г., отм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

Чл. 36а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

Чл. 36б. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) (1) Компетентните органи си съдействат със съответните органи за контрол на други държави - членки на Европейския съюз, по реда на Регламент 882/2004 г.

(2) Компетентните органи на други държави членки могат да извършват официален контрол на обектите за производство и търговия с храни на територията на Република България.

Чл. 36в. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) За издаване на удостоверения или сертификати по реда на този закон и за извършване на официален контрол върху храните се събират такси по тарифата за таксите по Закона за Българската агенция по безопасност на храните и такси по реда на Закона за здравето по отношение на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води.

(2) (В сила от 1.01.2007 г.) Размерът на таксите по ал. 1 се определя с тарифи, одобрени от Министерския съвет в съответствие с факторите, посочени в Регламент 882/2004.

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Когато възникне непосредствена и голяма опасност за общественото здраве от консумацията на определени храни, министърът на земеделието, храните и горите и/или министърът на здравеопазването със заповед определя необходимите мерки за отстраняване на опасността.

(2) Мерките по ал. 1 са:

1. забрана за пускане на пазара или нареждане за преустановяване на пускането на пазара на храната;
2. забрана за използването на храната;
3. определяне на специални условия за пускане на пазара на храната;
4. други подходящи мерки в зависимост от ситуацията.

(3) Заповедите по ал. 1 се обнародват в "Държавен вестник".

Глава шеста "а" **(Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.)** **ПРОФЕСИОНАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ** **НА ХРАНИ**

Чл. 37а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Професионални организации на производителите на храни са браншовите организации на производителите на храни, регистрирани при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

(2) Браншовите организации на производителите на храни имат право да:

1. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) разработват по браншове ръководства за добри практики и ръководства за въвеждане на системата за анализ на опасностите и критични контролни точки при производството на храни, както и други професионални изисквания с цел осигуряване на качеството и безопасността на храните;

2. участват в разработването на стратегии, анализи, програми и становища за развитие на съответния бранш и съдействат за тяхното изпълнение;

3. създават и поддържат база данни за експерти в съответния бранш за оказване на съдействие на производителите на храни, както и на държавните органи;

4. разработват етични кодекси, регламентиращи професионалната етика в подотраслите на хранителната промишленост и недопускането на нелоялна конкуренция между производителите на храни;

5. информират компетентните органи за извършени нарушения при производството и/или търговията на храни;

6. участват в изготвянето на нормативни актове за съответния бранш или дават становища по проекти на такива актове;

7. организират провеждането на курсове за повишаване на квалификацията на лицата, заети с производството на храни;

8. (изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) разработват браншови стандарти за групите храни и ги предоставят в Министерството на земеделието, храните и горите и Министерството на здравеопазването за информация;

9. (нова - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) предоставят информация във връзка с разработването на позиции за участие в заседанията на работните групи на Европейската комисия и работните групи и комитети на Съвета на Европейския съюз.

Чл. 37б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Българска асоциация хранителна и питейна индустрия (БАХПИ) е национална междупрофесионална организация на производителите на храни, която има право да:

1. участва в изготвянето на стратегии и програми за развитие на производството и търговията с храни;

2. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) подпомага Министерството на земеделието, храните и горите и Министерството на здравеопазването в изготвянето на доклади за състоянието на производството и преработката на храни;

3. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) участва в разработването и дава становища по проекти на нормативни актове, свързани с безопасността на храните;

4. осъществява координация на дейността на браншовите организации на производителите на храни, включително тези, които не са нейни членове, във връзка с правата им по този закон.

Чл. 37в. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) Браншовите организации на производителите на храни подпомагат работата на държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация за осъществяване на политиката и стратегията им за развитие на хранителната индустрия.

Чл. 37г. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) Областните управители и общинските съвети предоставят на БАХПИ и на браншовите организации на производителите на храни помещения - държавна или общинска собственост, необходими за осъществяване на дейността им, по реда на Закона за държавната собственост, съответно на Закона за общинската собственост.

Чл. 37д. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Държавните органи и ведомства,

както и органите на местното самоуправление и местната администрация оказват съдействие и предоставят информация на БАХПИ за осъществяване на функциите ѝ, предвидени по този закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) При разработването на проекти на нормативни актове, свързани с административното регулиране и административния контрол на хранителната индустрия, компетентните държавни органи изискват становища от съответните браншови организации. В случай че в срок 7 работни дни от получаване на искането не постъпи становище, се смята, че организацията няма бележки по проекта.

Глава шеста "б"

(Нова - ДВ, бр. 56 от 2015 г.)

НАЦИОНАЛЕН КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ ЗА ПО-ДОБРО ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ВЕРИГАТА НА ПРЕДЛАГАНЕ НА ХРАНИ. ПОМИРИТЕЛНА КОМИСИЯ

Чл. 37е. (Нов – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Към министъра на земеделието, храните и горите се създава Национален консултативен съвет за по-добро функциониране на веригата на предлагане на храни (Национален съвет).

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) В състава на Националния съвет са включени представители на Министерството на земеделието, храните и горите, Министерството на икономиката, Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия, професионалните организации на производителите на храни и браншовите организации на търговците на храни.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Председател на Националния съвет е министърът на земеделието, храните и горите.

(4) Националният съвет насърчава сключването на споразумения между сдружения на производители и търговци на храни, дава становища, мнения и препоръки по проблеми, установени по веригата на предлагане на храни и по проекти на нормативни актове, включително по тяхното прилагане, и други.

(5) Националният съвет се свиква на заседание от председателя или по искане на една трета от членовете на съвета, които предлагат дневния ред на заседанието.

(6) Националният съвет може да се подпомага от комисии или работни групи.

(7) Членовете на Националния съвет не получават възнаграждение за работата си в него.

(8) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на земеделието, храните и горите издава правилник за организацията и дейността на Националния съвет.

Чл. 37ж. (Нов – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Към министъра на земеделието, храните и горите се създава помирителна комисия, която съдейства за извънсъдебно разрешаване на спорове между производители и търговци на храни, включително и за спазването на добрите практики и неприлагането на нелоялни търговски практики.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Помирителната комисия осъществява дейността си по правилник, издаден от министъра на земеделието, храните и горите.

(3) Производството пред помирителната комисия е безплатно.

Чл. 37з. (Нов – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Помирителната комисия се състои от председател, определен със заповед на министъра на земеделието, храните и горите, и членове – лица, предложени от професионалните организации на производителите на храни и браншовите организации на търговците на храни, представени в Националния съвет. Списъкът с предложените членове се одобрява от министъра на земеделието, храните и горите.

(2) За председател на помирителната комисия се избира лице, което има висше юридическо образование и юридически стаж не по-малко от 10 години.

(3) Членовете на помирителната комисия са специалисти в бранш, свързан с веригата за предлагане на храни, и имат висше юридическо или икономическо образование.

(4) Помирителната комисия провежда помирително производство в тричленен състав, състоящ се от председателя и двама членове, които се избират от списъка по ал. 1 от всяка от страните по спора.

(5) Помирителното производство може да се проведе от председателя или само от един член на помирителната комисия, в случай че страните по спора са постигнали писмено съгласие за това.

(6) Не може да участва в помирителното производство член на комисията:

1. който е съпруг или се намира във фактическо съжителство, или е роднина по права, съребрена линия до четвърта степен или по сватовство до трета степен с някоя от страните по спора;

2. който е бил представител или пълномощник на страна по спора;

3. който е бил в трудово или гражданско правоотношение с някоя от страните по спора през последните три години;

4. за който съществуват други обстоятелства, пораждащи основателно съмнение в неговата непристрастност.

(7) Председателят или член на комисията е длъжен да си направи отвод, ако е налице обстоятелство по ал. 6.

(8) Председателят и членовете на комисията подписват декларация, че не са налице обстоятелствата по ал. 6 за всяка процедура, в която участват, и я предоставят на страните по спора.

(9) Всяка от страните по спора има право да поиска отстраняване на председателя или член на комисията, ако е налице обстоятелство по ал. 6.

(10) Председателят и членовете на комисията нямат право да разгласяват сведения, които са им станали известни във връзка с изпълнението на задълженията им.

Чл. 37и. (Нов – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) (1) Помирителното производство се образува въз основа на писмено възражение от производител или търговец на храни по смисъла на този закон.

(2) Във възражението се посочват фактите и обстоятелствата по спора, конкретните искания, както и избраният член на помирителната комисия от списъка по чл. 37з, ал. 1. Към възражението се прилагат всички документи, необходими за изясняване предмета на спора.

(3) Не се разглеждат анонимни възражения, възражения по спор, за който има приключило помирително производство на помирителната комисия или спорът е отнесен за решаване пред съдебен орган.

(4) Приключило помирително производство може да се преразгледа, ако се отнася до нови факти и обстоятелства и спорът не е отнесен за решаване от съдебен орган или е във връзка с изпълнението на постигнато споразумение между страните по спора.

(5) Ако възражението е непълно или неясно или липсват достатъчно документи, помирителната комисия оставя възражението без движение, информира подателя и определя 14-дневен срок за отстраняване на недостатъка.

(6) Възражението се изпраща на засегнатите лица, които в 14-дневен срок представят становища и доказателства.

(7) В едномесечен срок от образуване на помирителното производство председателят на комисията определя ден, час и място за провеждане на заседанието и изпраща покана за участие до страните по спора.

Чл. 37к. (Нов – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) (1) Помирителната комисия разглежда спора в открито заседание, като при необходимост може да поиска от страните допълнителни документи, информация или доказателства.

(2) За изясняване на спора помирителната комисия може да назначи вещо лице.

Чл. 37л. (Нов – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) (1) Помирителното производство завършва със сключване на писмено споразумение между страните. Споразумението се изготвя от комисията в тримесечен срок от образуването на помирителното производство и се предоставя на страните по спора.

(2) Страните по спора сключват споразумението в 10-дневен срок от предоставянето му.

(3) В случай че в срока по ал. 1 помирителната комисия не е представила писмено споразумение или споразумението не е прието от страните по спора, производството се прекратява.

Глава шеста "в"

(Нова – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.)

ХРАНИТЕЛНО БАНКИРАНЕ. РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ОПЕРАТОР НА

ХРАНИТЕЛНА БАНКА

Чл. 37м. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) (1) Хранително банкиране по този закон може да се извършва само от лица, получили разрешение за оператор на хранителна банка.

(2) Разрешенията за оператор на хранителна банка се издават от изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

(3) Дейностите по хранително банкиране са:

1. безвъзмездно получаване на храни от производители и търговци на храни;

2. складиране, съхранение и/или разфасоване и опаковане на дарените храни;

3. безвъзмездно предоставяне на дарените храни на нуждаещи се лица при спазване на изискванията за контрол и безопасност на храните по този закон.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Списъкът на храните, обект на хранително банкиране, се утвърждава със заповед на министъра на земеделието, храните и горите, след съгласуване с министъра на финансите, по мотивирано предложение на изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните. Заповедта и списъкът се публикуват на интернет страниците на Министерството на земеделието, храните и горите и Българската агенция по безопасност на храните.

(5) Списъкът по ал. 4 съдържа и информация за сроковете, от и до които могат да се даряват храните, преди изтичане на срока на годност или трайност на съответната храна.

(6) Операторите на хранителни банки, получили разрешение по този закон, осигуряват и контролират спазването на нормативните изисквания към безвъзмездно получените от тях храни.

(7) Българската агенция по безопасност на храните извършва контрол върху операторите на хранителни банки по отношение безопасността на получаваните и даряваните храни.

(8) Министърът на труда и социалната политика утвърждава със заповед списък на групите нуждаещи се лица и на лицата, които предоставят социални услуги, на които операторите на хранителни банки могат да предоставят дарените храни. Заповедта и списъкът се публикуват на интернет страницата на Министерството на труда и социалната политика.

(9) Храните, които безвъзмездно се предоставят на оператор на хранителна банка, задължително се маркират от производители или търговци на храни с маркировка "дарение, не подлежи на продажба". Маркировката се поставя върху потребителската опаковка на храните по начин, непозволяващ нейното отстраняване, без да се наруши целостта на опаковката и без да прикрива каквато и да е част от информацията, съдържаща се на етикета. За безвъзмездно предоставените храни, които не са опаковани в потребителска опаковка, маркировката се поставя върху транспортната опаковка.

Чл. 37н. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Разрешение за оператор на хранителна

банка може да бъде издадено на лице, което отговаря едновременно на следните условия:

1. е юридическо лице с нестопанска цел, определено за осъществяване на общественополезна дейност и вписано в Централния регистър при Министерството на правосъдието по чл. 45, ал. 1 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел;

2. няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения;

3. разполага със собствени или наети обекти и/или площи в обекти за извършване на дейностите по хранително банкиране, които отговарят на хигиенните и/или на ветеринарно-санитарните изисквания, определени с нормативен акт и са регистрирани по реда на чл. 12;

4. обектите по т. 3 са разположени на територията на не по-малко от 20 на сто от областите в страната;

5. разполага със собствени и/или наети транспортни средства, когато това е необходимо за извършване на дейностите по хранително банкиране, които отговарят на изискванията за транспортиране на храни в приложение II, Глава IV от Регламент (ЕО) № 852/2004 или са регистрирани съгласно чл. 245 от Закона за ветеринарномедицинската дейност;

6. разполага със собствена мрежа или мрежа от партньорски организации за безвъзмездно предоставяне на храни;

7. използва система за отчетност, която позволява органите на Българската агенция по безопасност на храните и органите по приходите на Националната агенция за приходите да извършват контрол на дарените, складираните и предоставените храни, включително по дарители, идентифицирани с единен идентификационен код по БУЛСТАТ.

Чл. 37о. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) (1) За издаване на разрешение за оператор на хранителна банка се подава писмено заявление до изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

(2) Заявлението по ал. 1 съдържа данните по чл. 12, ал. 4, както и данни за вида на храните, които ще се получават, складираат и предоставят.

(3) Към заявлението по ал. 1 се прилагат следните документи:

1. (отм. – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.);

2. документ за собственост или договор за наем на помещенията и/или площите по чл. 37н, т. 3 и копие от удостоверение за регистрация на обект по реда на чл. 12;

3. ръководство за потребителя за използваната система за отчетност;

4. план за извършване на дейността, който съдържа информация за:

а) дейностите по хранително банкиране, които ще бъдат извършвани;

б) годишния прогнозен обем на получените и безвъзмездно предоставени храни;

в) максималния складов капацитет за съхраняване на безвъзмездно получените храни – по видове храни;

г) начина на унищожаване на недарените храни в рамките на срока на годност или трайност;

5. финансова обосновка за източниците на финансиране и осигуряване на необходимите средства за осъществяване на дейностите по хранително банкиране, включително за унищожаване на дарени храни, които не са безвъзмездно предоставени от хранителната банка на нуждаещи се лица;

6. декларация, че лицето не е в производство по прекратяване по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

(4) (Нова – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., изм., бр. 92 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните изисква по служебен път информация за наличие или липса на задължения по чл. 87, ал. 11 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс за съответния кандидат.

Чл. 37п. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) (1) Заявлението по чл. 37о, ал. 1 се разглежда от оправомощени от изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните длъжностни лица.

(2) При установяване на нередовност в заявлението по чл. 37о, ал. 1 със съобщение се указва на лицето да отстрани допуснатите нередовности в 14-дневен срок от получаване на съобщението.

(3) Когато нередовностите не са отстранени в срока по ал. 2, заявлението се връща на лицето и производството се прекратява с решение на изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

(4) В 30-дневен срок от постъпване на заявлението, съответно от отстраняване на нередовностите в него изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните издава или мотивирано отказва издаването на разрешение.

(5) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ.

(6) Решенията по ал. 3 и 4 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(7) В случаите на отказ заявителят може да подаде ново заявление за издаване на разрешение не по-рано от 90 дни от постановяване на решението за отказ, съответно от влизането в сила на съдебното решение, с което жалбата е отхвърлена като неоснователна.

Чл. 37р. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните отказва издаването на разрешение, когато:

1. заявителят е предоставил неверни данни или документи с невярно съдържание, които са от значение за издаване на разрешението;

2. заявителят не отговаря на условията за издаване на разрешение.

Чл. 37с. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) (1) Разрешението за оператор на хранителна банка се издава за срок до 5 години.

(2) Разрешението по ал. 1 съдържа:

1. наименование на органа, който го издава;

2. наименование и регистрационен номер на акта;

3. правни и фактически основания за издаване на акта;

4. наименование, седалище, адрес на управление и единен идентификационен код на лицето;

5. срок на разрешението;

6. обекти, чрез които ще се извършва дейността;

7. дата на влизане в сила на разрешението.

Чл. 37т. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Лице, получило разрешение за оператор на хранителна банка, е длъжно да уведоми изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните за всички промени в обстоятелствата, при които е издадено разрешението, в 14-дневен срок от настъпването им, като представи необходимите документи.

Чл. 37у. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) (1) В Българската агенция по безопасност на храните се води регистър на издадените разрешения за оператори на хранителни банки. Изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните определя със заповед лицата, които водят и актуализират регистъра на издадените разрешения за оператори на хранителни банки.

(2) Регистърът по ал. 1 е публичен.

(3) Регистърът по ал. 1 се води, като се създава компютърна база данни и досиета за лицата, включващи обстоятелствата, подлежащи на вписване.

(4) На вписване подлежат само предвидените в чл. 37ф, ал. 1 обстоятелства и последвалите промени в

ТЯХ.

(5) Вписванията в регистъра се извършват въз основа на решенията на изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

(6) Вписването на обстоятелствата за съответното лице се извършва въз основа на данните, съдържащи се в документите, представени пред изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните или служебно събрани от него.

(7) За всяко подлежащо на вписване в регистъра лице в компютърната база данни се създава електронно досие с уникален код, в което се извършват предвидените вписвания.

(8) За всяко подлежащо на вписване в регистъра лице се открива досие за всяко отделно разрешение, в което по реда на постъпването се подреждат всички отнасящи се до него документи, както и актовете на изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

(9) Информацията, която подлежи на вписване в регистъра, се актуализира в 14-дневен срок след постъпване на уведомлението по чл. 37г.

Чл. 37ф. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) (1) В регистъра по чл. 37у, ал. 1 се вписват:

1. наименованието на юридическото лице с нестопанска цел, определено за осъществяване на общественополезна дейност;

2. единният идентификационен код по БУЛСТАТ;

3. датата на постъпване на заявлението за издаване на разрешение;

4. датата и номерът на решението, въз основа на което се издава разрешението;

5. датата и номерът на решението, с което изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните изменя или допълва издаденото разрешение;

6. видът и адресът на обектите, чрез които ще се извършва дейността;

7. наложените имуществени санкции и принудителни мерки.

(2) Изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните предоставя безплатен и неограничен електронен достъп до регистъра чрез интернет страницата на Българската агенция по безопасност на храните.

Чл. 37х. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) (1) Срокът на разрешението за оператор на хранителна банка се удължава с нов срок до 5 години, ако лицето е направило писмено заявление за това най-малко 6 месеца преди изтичането на срока на разрешението и отговаря на изискванията по чл. 37н.

(2) В производството по удължаване на срока на разрешението се прилагат съответно редът и сроковете за подаване и разглеждане на заявленията за издаване на разрешение.

Чл. 37ц. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) (1) Действието на издадено разрешение за оператор на хранителна банка се прекратява с решение на изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните в следните случаи:

1. при изтичане на срока на разрешението;
2. по искане на оператора на хранителна банка, включително при прехвърляне на имуществото, с което се осъществява дейността по хранително банкиране;
3. при системно възпрепятстване на дейността на контролните органи;
4. ако операторът на хранителна банка не започне да извършва дейност в срок 12 месеца от влизането в сила на разрешението;
5. когато операторът на хранителна банка престане да отговаря на условията, при които е издадено разрешението;
6. когато на оператора на хранителна банка е наложена имуществена санкция с влязло в сила наказателно постановление за повторно нарушаване на разпоредбите на този закон и/или на Закона за данък върху добавената стойност;
7. при прекратяване на юридическото лице с нестопанска цел.

(2) Производството по прекратяване на действието на разрешение започва по мотивирано решение на компетентния орган или по писмено искане на оператора на хранителна банка.

(3) Операторът на хранителна банка подава искане за прекратяване на действието на разрешението, което съдържа:

1. наименованието, седалището, адреса на управление и идентификационния код по БУЛСТАТ на заявителя;
2. регистрационния номер на разрешението;
3. обосновка на исканото прекратяване.

(4) Към искането се прилагат документи, доказващи основанието за прекратяване.

(5) Когато изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните започва производство за прекратяване на действието на издадено разрешение, на оператора на хранителна банка се изпраща писмено съобщение, като в него изрично се посочват основанията за прекратяване. Операторът на хранителна банка може да представи писмено становище по основанията за прекратяване на действието на разрешението в 14-дневен срок.

(6) Решението за прекратяване на действието на разрешението може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(7) Лице, на което е прекратено разрешението за оператор на хранителна банка по решение на компетентния орган, не може да кандидатства за издаване на ново разрешение за същата дейност за срок от две години.

Глава седма

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 38. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 31 от 2006 г., бр. 59 от 2010 г.) Който произвежда и продава нова храна или нова хранителна съставка, генетично модифицирана храна, ГМО за използване във или като храна или храна, съдържаща съставки, произведени от ГМО, в нарушение на този закон, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 25 000 до 35 000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 35 000 до 70 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г., бр. 59 от 2010 г.) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 50 000 до 70 000 лв., а при повторно нарушение - от 70 000 до 110 000 лв.

Чл. 38а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. 38б. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. 38в. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

Чл. 38г. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. 38д. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2006 г.).

Чл. 39. (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Който използва добавки, ароматизанти и разтворители, които не са разрешени, при производството на храни или са в количества по-високи от определените, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 250 лв. до 500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 500 лв. до 1000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 лв. до 1000 лв., а при повторно нарушение - от 1000 лв. до 3000 лв.

Чл. 39а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) Който пусне на пазара или използва неразрешени първични пушилни кондензати и първични катранови фракции във или върху храни или при производството на извлечени пушилни ароматизанти, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 15 000 до 35 000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 35 000 до 70 000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 35 000 до 70 000 лв., а при повторно нарушение - с глоба от 70 000 до 110 000 лв.

Чл. 40. (1) Който използва материали и предмети за контакт с храни, които не са разрешени за тази цел,

ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 250 лв. до 500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - от 500 лв. до 1000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Който опакова храни в опаковки, които пренасят в храната свои съставни части в количества, представляващи опасност за човешкото здраве, водещи до неприемливи промени в състава на храната или до влошаване на органолептичните ѝ характеристики, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 250 до 500 лв., а при повторно нарушение - с глоба от 500 до 1000 лв.

(3) За нарушение по ал. 1 и 2, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 лв. до 1000 лв., а при повторно нарушение - от 1000 лв. до 3000 лв.

Чл. 40а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) Който пусне на пазара или използва неразрешени субстанции за използване при производство на материали и предмети за контакт с храни, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 1000 до 3000 лв., а при повторно нарушение - с глоба от 3000 до 5000 лв.

(2) Който пусне на пазара материали и предмети, предназначени за контакт с храни, непридружени от декларация за съответствие с приложимите към тях изисквания, се наказва с глоба от 3000 до 5000 лв., а при повторно нарушение - с глоба от 5000 до 10 000 лв.

(3) За нарушение по ал. 1 и 2, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение - имуществена санкция от 10 000 до 20 000 лв.

Чл. 41. (1) (Доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Който наруши разпоредбите и изискванията, свързани с представянето, етикетирането и рекламата на храните, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 250 лв. до 500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 500 лв. до 1000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 лв. до 1000 лв., а при повторно нарушение - от 1000 лв. до 3000 лв.

Чл. 42. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм. и доп., бр. 31 от 2006 г.) Който произвежда или търгува храни в обект, нерегистриран по този закон, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 1500 до 2000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 2000 до 4500 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 4500 лв., а при повторно нарушение - от 4500 до 6000 лв.

Чл. 43. (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Който произвежда и продава храни в нарушение на чл. 17, ал. 1 и чл. 18, ал. 1 от този закон, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 2000 до 3000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 3000 до 5000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 3000 до 5000 лв., а при повторно нарушение - от 5000 до 7000 лв.

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г., доп., бр. 51 от 2007 г.) Който произвежда, търгува или внася в страната храни, които не отговарят на изискванията на този закон или на подзаконовите актове по прилагането му, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 1000 до 2000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 2000 до 4000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 4000 лв., а при повторно нарушение - от 4000 до 6000 лв.

Чл. 44а. (Нов - ДВ, бр. 23 от 2010 г.) (1) Който произвежда и доставя директно малки количества

суровини и храни от животински произход в нарушение на изискванията на наредбата по чл. 21б, се наказва с глоба от 200 до 2000 лв., а при повторно нарушение - с глоба от 500 до 5000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или от едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 5000 лв., а при повторно нарушение - от 700 до 7000 лв.

Чл. 45. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Който работи или допуска да работи лице, заето в производството и търговията с храни в нарушение на чл. 23, ал. 1, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв., а при повторно нарушение - с глоба от 1000 до 2500 лв.

Чл. 45а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Който извършва облъчване на храни с йонизиращи лъчения в нарушение на чл. 22б или чл. 22в, се наказва с глоба от 1000 до 3000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 5000 лв.

(3) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба от 2000 до 5000 лв., а на юридически лица или еднолични търговци - имуществена санкция в размер от 3000 до 10 000 лв.

Чл. 45б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., в сила от 1.01.2005 г.) (1) Който произвежда храни в нарушение на чл. 23, ал. 2, се наказва с глоба от 500 до 1500 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

(3) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба от 1000 до 3000 лв., а на юридически лица или еднолични търговци - имуществена санкция в размер от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., бр. 31 от 2006 г., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Който отказва или пречатства извършването на официален контрол в обектите за производство и търговия с храни или вземането на проби от компетентните органи, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 500 лв. до 1000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 1000 лв. до 1500 лв.

Чл. 47. (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Който не изпълни предписание на компетентните органи по този закон, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 250 лв. до 500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 500 лв. до 1500 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 лв. до 1500 лв., а при повторно нарушение - от 1500 лв. до 3000 лв.

Чл. 48. (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Който наруши разпоредбите на този закон или наредбите по прилагането му, извън случаите по чл. 38 - 47, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 1000 до 2000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 2000 лв., а при повторно нарушение - от 2000 до 4000 лв.

Чл. 48а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Длъжностно лице, което не извърши вписване в регистъра по чл. 14 на обект при условията на чл. 13, ал. 3, се наказва с глоба в размер от 1500 до 3000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) За повторно нарушение по ал. 1 извършителят се наказва с глоба в размер от 3000 до 5000 лв.

Чл. 49. (1) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Нарушенията по чл. 38 - 48 се установяват

с актове, съставени от инспекторите по официалния контрол съгласно чл. 28.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Наказателните постановления се издават от ръководителя на съответния компетентен орган в зависимост от подчинението на длъжностното лице, установило нарушението.

Чл. 49а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

Чл. 50. Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления за нарушенията се извършват съгласно разпоредбите на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 51. (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Административните мерки по чл. 30, т. 5 и 6 се налагат със заповед на директора на ОДБХ или на РЗИ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Мерките по чл. 30, ал. 1, т. 8 се налагат със заповед на:

1. ръководителите на органите по ал. 1, когато стойността на храните е до 10 000 лв.;

2. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) изпълнителния директор на БАБХ или главния държавен здравен инспектор, когато стойността на храните е от 10 000 лв. до 100 000 лв.;

3. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2006 г., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) министъра на земеделието, храните и горите или министъра на здравеопазването или определени от тях длъжностни лица от състава на съответното министерство, когато стойността на храните е над 100 000 лв.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Заповедите по ал. 1 и 2 подлежат на обжалване пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Обжалването на заповедите по ал. 1 не спира изпълнението им.

Чл. 52. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) За всяко тримесечие ОДБХ, съответно РЗИ, изпращат на БАХПИ справки за издадените и влезли в сила наказателни постановления за системни нарушения и за нарушения, застрашаващи околната среда или здравето на потребителя.

Чл. 53. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) (1) Лице, което извършва дейности по хранително банкиране, без получено разрешение по този закон, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 1500 до 3000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение – с глоба от 2000 до 6000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 2500 до 4500 лв., а при повторно нарушение – от 5000 до 7000 лв.

Чл. 54. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Оператор на хранителна банка, който отказва или препятства извършването на официален контрол в обектите за хранително банкиране или вземането на проби от компетентните органи, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с имуществена санкция от 500 до 1000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение – с имуществена санкция от 1000 до 1500 лв.

Чл. 55. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Оператор на хранителна банка, който извърши продажба на безвъзмездно предоставени храни или предостави безвъзмездно храни на лица, които не са включени в списъка по чл. 37м, ал. 8, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с имуществена санкция в размер 20 на сто върху пазарната цена на възмездно предоставените храни, но не

по-малко от 1000 лв. При повторно нарушение размерът на имуществената санкция е 40 на сто върху пазарната цена на вземздно предоставените храни, но не по-малко от 2000 лв.

Чл. 56. (Нов – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) (1) В случаите на нарушения по чл. 53 и 55 актовете за установяване на нарушения се съставят от оправомощени от изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните или от оправомощени от него лица.

(2) В случаите на нарушения по чл. 54 актовете за установяване на нарушения се съставят от длъжностни лица на съответния компетентен орган, а наказателните постановления се издават от ръководителя на съответния компетентен орган в зависимост от подчинението на длъжностното лице, установило нарушението.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ **(Загл. изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.)**

§ 1. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2006 г.) По смисъла на този закон:

1. "Активни материали и предмети, предназначени за контакт с храни" са материали и предмети, предназначени да удължат срока на годност, да запазят или подобрят състоянието на опакованите храни. Те са предназначени преднамерено да влагат компоненти, които отделят или поглъщат субстанции във или от опаковани храни или заобикалящата храната среда.

2. "Анализ на опасностите и критични контролни точки (НАССР)" е система за осигуряване безопасността на храните във всички звена от хранителната верига от добиването на суровините до крайния потребител, която се основава на следните принципи: идентифициране на потенциалните опасности, които трябва да се предотвратят, елиминират или намалят до приемливи нива; идентифициране на критичните контролни точки в технологичния процес, чийто контрол осигурява предотвратяване, елиминиране или намаляване на опасностите до приемливи нива; определяне на критични граници за всяка критична контролна точка, които разграничават приемливото от неприемливото ниво за предотвратяване, елиминиране или намаляване на опасностите; определяне и внедряване на ефективни процедури за мониторинг на критичните контролни точки; определяне на коригиращи действия, когато мониторингът показва, че критичната контролна точка е извън контрол; определяне на процедури за регулярно верифициране ефективността на мерките за прилагане на посочените принципи; определяне на документите и записите, които съобразно естеството и големината на предприятието потвърждават ефективното прилагане на посочените принципи.

3. "Анализ на риска" е процес, който се състои от три взаимосвързани елемента - оценка на риска, управление на риска и обмен на информация за риска.

4. "Безопасност на храната" е разбирането, че храната няма да причини увреждане на потребителя, когато тя е приготвена и/или консумирана в съответствие с предвидения начин на употреба.

5. "Валидиране" е събирането на доказателства, че набелязаните мерки за безопасност са подходящи и ефективни.

6. "Верифициране" е проверката чрез изпитване и представяне на обективни доказателства за потвърждаване, че определените изисквания са изпълнени.

7. "Вземане на проби за анализ" е вземане на количество от храни или друго вещество (включително от околната среда), свързани с производството или предлагането на храни, за да се удостовери чрез анализ съответствието им с нормативните изисквания.

8. "Генетично модифициран организъм (ГМО)" е организъм, с изключение на човешкия, в който

генетичният материал е бил променен чрез прилагане на техники, разрешени със специален закон.

9. "Генетично модифицирана храна" е храна, която се състои, съдържа или е произведена от ГМО.

10. "ГМО за използване във или като храна" е ГМО, който може да бъде използван като храна или като източник за производство на храни.

11. "Група от производители на храни" е дружество на земеделски производители и/или производители на храни, учредено по Закона за задълженията и договорите или по Търговския закон, или сдружение по Закона за юридическите лица с нестопанска цел или кооперация по Закона за кооперациите. В дружеството, сдружението или кооперацията могат да членуват и други заинтересовани лица.

12. "Групи храни" са храни, обединени на базата на техния произход и състав, както следва:

а) мляко и млечни продукти;

б) месо и месни продукти;

в) риба, рибни продукти и други морски храни;

г) яйца и яйчни продукти;

д) масла и мазнини;

е) зърнени храни и храни на зърнена основа;

ж) картофи и кореноплодни;

з) варива;

и) зеленчуци - сурови, сготвени, консервирани, замразени, изсушени, ферментирани, зеленчукови сокове;

к) плодове - пресни, замразени, изсушени, консервирани, под формата на нектари и плодови сокове, конфитюри, мармалади, желета и компоти;

л) ядки и маслодайни семена;

м) захар, захарни и шоколадови изделия, мед;

н) подправки - пресни и изсушени;

о) безалкохолни напитки и бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води;

п) пиво, вина и високоалкохолни напитки;

р) кафе, чай, какао;

с) други храни - майонези и салатни сосове; детски храни; плодови и билкови чайове; трапезна сол;

т) месни и месно-растителни консерви;

у) готови за консумация храни в консервиран, замразен, концентриран или изсушен вид;

ф) храни със специално предназначение, които поради специфичния си състав или начин на производство ясно се разграничават от храните за нормална консумация;

х) (нова – ДВ, бр. 106 от 2018 г.) биологично произведени храни и продукти, предварително опаковани или неопаковани.

13. "Добавки в храни" са всякакви вещества, които обикновено не се използват самостоятелно като храна или като типични съставки на храна, независимо от това, дали имат хранителни свойства, и чието умишлено добавяне по технологични съображения към храната при производството, преработката, обработката, опаковането, транспортирането или съхраняването ѝ, ги превръща или се очаква да ги превърне, директно или индиректно, в съставка на храната или на нейни вторични продукти.

14. "Добра практика" е системата от основни хигиенни и технологични правила за работа, които се прилагат при производството и търговията на храни, за да се сведе до приемлив минимум рискът от замърсяване на храните чрез производствена или човешка дейност. Правилата се отнасят до проектирането, състоянието и поддържането на сградите, помещенията, машините, апаратите и техническите съоръжения, използваните суровини, основни, спомагателни и опаковъчни материали, тяхното приемане и съхраняване, хигиената и обучението на персонала, системите за проследяване и контрол на качеството и технологичния процес, воденето на документация.

15. "Документ" е информацията и нейният носител.

16. "Еквивалент" са различни системи или мерки, които са в състояние да постигнат едни и същи цели.

17. "Еквивалентност" е способността на различни системи или мерки да постигнат едни и същи цели.

18. "Етап на производство, преработка или дистрибуция" е всеки етап, включително внос, от производството на дадена храна до доставянето ѝ на крайния потребител, включително първичното производство, съхраняването, транспортът и продажбата.

19. "Етикетиране" са всички текстове, обозначения, марки на производителя и търговски марки, изображения и знаци, които придружават или се отнасят за дадена храна и са нанесени върху опаковката ѝ под формата на етикет, пръстен или капак, поставен върху нея, или са отразени в документи, указания и обяви, които ги съпровождат.

20. "Заблуждаваща потребителя храна" е храна, която е със състав, свойства и характеристики, които не отговарят на нормативните изисквания, но по външен вид, етикетиране, представяне и реклама има претенции за това.

21. "Замърсител" е всяко вещество, което не е добавено умишлено към храните, а присъства в тях като резултат от производството, включително от дейности, осъществявани при растениевъдството, животновъдството и ветеринарната медицина, преработката, обработката, опаковането, пакетирането, транспорта и съхраняването им, или като резултат от замърсяването на околната среда. Не са замърсители чужди тела, като части от насекоми, косми от животни и др.

22. "Запис" е документ, който показва постигнати резултати или предоставя доказателства за извършени дейности.

23. "Инспекция" е оценка на съответствието чрез наблюдаване и преценяване, съпроводени при необходимост с измерване, тестване или сравняване.

24. "Интелигентни материали и предмети, предназначени за контакт с храни" са материали и предмети, които следят състоянието на опаковката на храната или на заобикалящата храната среда.

25. "Козметичен продукт" е всяка субстанция или препарат, предназначен за контакт с различните външни части на човешкото тяло - кожа (епидермиса), коса, нокти, устни и външни полови органи, или със зъбите и лигавицата (мукозната мембрана) на устната кухина, изключително или преди всичко с цел тяхното почистване, парфюмиране, промяна на външния вид и/или корекция на миризмите и/или предпазване и поддържане в добро състояние.

26. (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) "Компетентни органи" по този закон са Българската агенция по безопасност на храните и регионалните здравни инспекции.

27. "Контрол за съответствие на качеството" са материалните и правните действия, извършени от упълномощени лица с цел проверка дали обявеното качество отговаря на изискванията за качество на плодовете и зеленчуците.

28. "Контролен орган" е трета независима страна, на която е делегирано изпълнението на специфични дейности, свързани с официалния контрол от страна на компетентния орган.

29. "Краен потребител" е лицето, което консумира храната и не я използва като част от действия и дейности на хранителната индустрия.

30. "Миграция" е процес на преминаване и проникване на нискомолекулни вещества от материалите и предметите към храните, с които те са в контакт.

31. (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) "Многогодишен контролен план" е документ, който съдържа описание, изготвено от компетентните органи, с обща информация за структурата и организацията на системата за официален контрол по хранителната верига в страната.

32. "Мониторинг" е извършване на поредица планирани наблюдения или измервания с цел да се установи степента на спазване на нормативните изисквания.

33. "Надзор" е задълбочено наблюдение на дейностите на един или повече обекти за производство и/или търговия с храни.

34. "Негодна храна за консумация от човека" е храна, която е неподходяща за употреба според нейното предназначение вследствие на замърсяване, микробиологични промени, развала, изтекъл срок на трайност или нарушена цялост на опаковката.

35. "Нелоялна конкуренция" е всяко действие или бездействие при производството и/или търговията с храни, което е в противоречие с добрата практика и уврежда или може да увреди интересите на конкурентите в отношенията помежду им или в отношенията им с потребителите.

36. "Несъответствие" е неизпълнение на нормативните изисквания за безопасност на храните.

37. "Обект за производство на храни" е всяко помещение или сграда, в което се извършва добив, частична или цялостна преработка, приготвяне, пакетиране, препакетиране, бутилиране, етикетиране и съхранение на храни, предназначени за консумация от човека.

38. "Обмен на информация за риска" е интерактивен обмен на информация и мнения по време на процеса на анализ на риска за опасностите и рисковете, свързаните с риска фактори и възприемането на риска между оценяващите и управляващите риска, потребителите, хранителната индустрия, академичната общност и други заинтересувани страни, включително разясняване на заключенията в резултат на оценката на риска и мотивите за решенията за управление на риска.

39. "Одит" е цялостна и независима проверка с цел да се установи дали дейностите и резултатите от тях отговарят на планираните, прилагат се ефективно и са подходящи за постигане на целите.

40. "Опасност" е наличие или условие за наличие на биологичен, химичен или физичен агент в храните, който има потенциална възможност да причини увреждащ здравето ефект.

41. "Остатъци" са следи от едно или повече вещества или техни остатъчни метаболити и продукти на тяхното разграждане, прилагани като средства за растителна защита, установени във или върху проби от храни от растителен или животински произход, предназначени за консумация от човека.

42. "Официален контрол върху храните" е контрол, който се осъществява от компетентните органи за

спазване на нормативните изисквания при производството и търговията с храни за защита на здравето на хората и информиране на потребителя.

43. "Официална сертификация" е процедура, чрез която компетентният орган или орган, упълномощен да действа като такъв, предоставя писмена, електронна или еквивалентна гаранция за съответствие.

44. "Оценка на риска" е научнообоснован процес, който се състои от четири етапа - определяне на опасността, определяне характеристиките на опасността, оценка на въздействието при излагане на опасност и определяне характеристиките на риска.

45. "Повторно нарушение" е нарушение, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за нарушение от същия вид.

46. "Подвеждащо наименование" е наименование, което се позовава на явна характеристика на храната, но не отговаря на спецификацията на храната или не отговаря на очакванията на потребителя относно характеристиката на храната.

47. "Програма" е система от процедури и присъщите им документи.

48. "Производител на храни" е всяко физическо или юридическо лице, което произвежда и/или преработва храни или се представя като производител, като поставя върху храната, опаковката ѝ или върху търговската документация, която я съпровожда, своето име, свой производствен или друг отличителен знак.

49. "Производство" е цялостен или частичен процес на добив, преработка, приготвяне, пакетиране, препакетиране, етикетиране и съхраняване на храни.

50. "Проследимост" е проследяването и възможността за проследяване на храни, фуражи, животни, отглеждани за производство на храни, и вещества, предназначени или за които се предполага да бъдат влагани в храни, във всички етапи на тяхното производство, преработка или дистрибуция.

51. "Процедура" е установен начин за изпълнение на дейност или на процес.

52. "Процес" е съвкупност от взаимнозависими или взаимодействащи си дейности, които превръщат ресурсите в резултат.

53. "Пускане на пазара" е притежание с цел продажба, включително предлагането за продажба, или всяка друга форма на прехвърляне, независимо дали срещу заплащане или не, както и самата продажба, дистрибуция и другите форми на прехвърляне на храните.

54. "Риск" е функция от вероятността за възникване на увреждащ здравето ефект и сериозността на този ефект вследствие на опасност.

55. "Система" е съвкупност от взаимносвързани или взаимодействащи си елементи.

56. "Система за управление на безопасността на храните" е системата от програми и процедури, основаващи се на добрата практика за производство и принципите на системата Анализ на опасностите и критични контролни точки (НАССР), чието внедряване създава условия за самостоятелен контрол и осигуряване безопасността на храните, или е система, която съответства на изискванията на Кодекс Алиментариус или на БДС ISO 22 000.

57. "Системни нарушения" са три и повече едни и същи нарушения на нормативните изисквания при производството и търговията с храни, извършени в едногодишен период, за които на лицата са наложени административни наказания с влезли в сила наказателни постановления.

58. "Суровини от животински произход" са суровини, добити от животни, отглеждани от човека със стопанска и нестопанска цел или обитаващи дивата природа.

59. "Трета страна" е държава, която не е членка на Европейските общности.

60. "Търговия" е процес на внос, износ, съхранение, транспорт, продажба и представяне за продажба на храни, предлагане на храни в места за обществено хранене, както и предоставяне на потребителите на безплатни мостри от храни.

61. "Търговец на храни" е всяко физическо или юридическо лице, което се занимава с търговия с храни по смисъла на т. 60.

62. "Уникален код" е комбинация от цифри и латински букви, която служи за идентифициране на ГМО.

63. "Управление на риска" е различен от оценката на риска процес на преценка на алтернативните подходи, извършван в консултация със заинтересуваните страни, отчитайки оценката на риска и други основателни фактори, а при необходимост - на избор на подходящи възможности за предпазване и контрол.

64. "Хигиена на храните" е съвкупността от всички мерки и условия, необходими за контрол на опасностите и за гарантиране пригодността на храната за консумация от човека, отчитайки нейното предназначение.

65. "Храна за лична консумация" е храна, която не е предназначена да бъде пускана на пазара.

66. "Храна за лични нужди" е храна, предназначена за употреба в домакинствата.

67. "Храна, която не е безопасна за консумация от потребителите" е храна, която уврежда или може да увреди здравето на хората или е негодна за консумация, като при определянето ѝ като такава трябва да се вземат предвид:

а) условията на нормалната ѝ употреба от и на всеки етап от производството, преработката и предлагането на храната;

б) информацията, предоставена на потребителите, включително информацията на етикета или друга общодостъпна за потребителя информация за предпазване от специфични вредни за здравето ефекти на определена храна или група храни.

68. "Храна, която уврежда или може да увреди здравето на хората" е храна, която е определена като такава въз основа на:

а) влаганите добавки или съставки, извличането на основни компоненти на храната, както и прилаганите методи на технологична обработка;

б) непосредствените, краткосрочните и дългосрочните ефекти на храната върху здравето на потребителите и бъдещите поколения;

в) възможните кумулативни токсични ефекти при консумация на храната;

г) специфичната възприемчивост на определени групи от населението, когато една храна е предназначена за консумация от тези групи.

69. "Храни от животински произход" са храни, добити от животни, със или без хранителни добавки, претърпели или не съответната технологична преработка или обработка.

70. "Хранителна верига" е последователност от етапи и дейности/ операции, които се извършват при производството, преработката, дистрибуцията, съхранението и манипулирането на храните и техните съставки от добиването до консумирането им.

71. "Хранителна информация" са данните за съдържание на енергия и хранителни вещества, както и хранителните претенции, които се включват при етикетирането на храните.

72. "Хранителни добавки" са храни, предназначени да допълнят нормалната диета и които представляват концентрирани източници на витамини и минерали или други вещества с хранителен или физиологичен ефект, използвани самостоятелно или в комбинация, които се пускат на пазара в дозирани форми, като капсули, таблетки, хапчета и други подобни, на прах, ампули с течност и други подобни течни или прахообразни форми, предназначени да бъдат приемани в предварително дозирани малки количества.

73. "Храна, произведена от ГМО" е храна, произхождаща напълно или частично от ГМО, но която не съдържа ГМО или не е съставена от ГМО.

74. "Хранителна индустрия" е всяка обществена или частна дейност с цел печалба или не, която включва всички етапи на производството, преработката и дистрибуцията на храни.

75. (Нова – ДВ, бр. 88 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) "Системно възпрепятстване" е създаване на затруднения на контролните органи при осъществяване на дейността им два или повече пъти в рамките на една календарна година.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., отм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

§ 1б. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) (1) При изготвянето, оценката, изменението и допълнението на нормативни актове, които уреждат безопасността на храните, се вземат предвид приложимите международни стандарти и наличната научна информация.

(2) При изготвяне на нормативни актове, които регулират безопасността на храните, се вземат предвид резултатите от извършения анализ на риска, освен в случаите, когато анализ на риска е неприложим.

(3) Анализът на риска се извършва на базата на научни доказателства по независим, обективен и прозрачен начин.

(4) Управлението на риска се извършва, като се вземат предвид резултатите от оценката на риска и становищата на научните организации, а при необходимост се прилагат и временни предпазни мерки.

(5) Временни предпазни мерки се предприемат, когато оценката на наличната информация покаже вероятност за увреждащи здравето ефекти, но не съществуват сигурни научни доказателства за тяхното настъпване. Мерките се прилагат до получаване на нова научна информация за извършване на цялостна оценка на риска.

(6) Предприетите временни предпазни мерки трябва да:

1. са пропорционални на мерките, необходими за защита на живота и здравето на хората;
2. не ограничават търговията, освен когато е необходимо за защита на живота и здравето на хората;
3. са съобразени с техническите и икономическите възможности и други приложими фактори;
4. се преразглеждат периодично в зависимост от вида на установения риск за здравето на хората и научната информация, необходима за извършване на цялостна оценка на риска.

(7) При изготвянето, оценката и изменението и допълнението на нормативните актове, които регулират безопасността на храните, държавните органи провеждат открити и прозрачни обществени консултации, освен в случаите по чл. 37.

§ 1в. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г.) Разпоредбите на закона, засягащи производителите и търговците на храни от държави - членки на Европейския съюз, се прилагат и за производителите и търговците на храни от Европейското икономическо пространство.

§ 1г. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., отм., бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.).

§ 1д. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., изм., бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на земеделието, храните и горите, съответно министърът на икономиката и министърът на здравеопазването осигуряват в интернет страниците на министерството възможност за ползване от заинтересованите лица на разпоредбите на документите и актовете по чл. 6, ал. 6, т. 7 и ал. 7, чл. 8, ал. 4, т. 2, чл. 17, ал. 4, т. 1 и чл. 23е, ал. 5, т. 2, буква "б" и ал. 9.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Заварените до влизането в сила на този закон производители на храни привеждат производствената си дейност и се регистрират в съответствие с изискванията на закона в срок две години от влизането му в сила, а по чл. 18 - при въвеждане на системата.

§ 3. Заварените към влизането в сила на този закон търговци на храни привеждат дейността си в съответствие с изискванията на закона в срок една година от влизането му в сила, а по чл. 18 - при въвеждане на системата.

§ 4. Наредбите по прилагането на този закон се издават в шестмесечен срок от влизането му в сила.

§ 5. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2006 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на здравеопазването и на министъра на земеделието, храните и горите, които дават указания по прилагането му.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за храните

(ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм., бр. 87 от 2005 г., в сила от 1.05.2006 г.,

бр. 31 от 2006 г., в сила от 14.04.2006 г.)

§ 56. В едномесечен срок от влизането в сила на този закон Министерството на икономиката предоставя регистъра на предприятията за производство на храни и документацията към него на органите по чл. 12, ал. 2.

§ 57. (1) Предприятия, които произвеждат храни и имат регистрация от Министерството на икономиката (Министерството на промишлеността) по реда на чл. 12, въз основа на нея получават служебно издадени удостоверения по реда на този закон от съответния орган по чл. 12, ал. 2.

(2) Процедурите за регистрация на предприятия, които произвеждат храни, за които са подадени документи в Министерството на икономиката (Министерството на промишлеността) по чл. 12, се довършват по реда на този закон от органите по чл. 12, ал. 2, без да е необходимо подаване на ново заявление и документи.

(3) В срок до 31 декември 2004 г. производителите на храни по ал. 1 допълват данните по регистрацията си съобразно изискванията на този закон.

§ 58. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон лицата, които извършват производство и/или търговия с храни в нерегистрирани обекти за производство или търговия на храни, правят искане за регистрация при условията и по реда на чл. 12.

§ 59. Навсякъде в закона думите "министър/ът на земеделието, горите и аграрната реформа" и "Министерството на промишлеността" се заменят съответно с "министър/ът на земеделието и горите" и "Министерството на икономиката".

§ 60. За целите на държавния контрол до 31 декември 2004 г. министърът на здравеопазването и министърът на земеделието и горите със заповед могат да разпоредят провеждане на анализи и изследвания

и в други неакредитирани лаборатории за изпитване на храни от системата на Министерството на здравеопазването, съответно на Министерството на земеделието и горите, различни от тези по чл. 32.

§ 61. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2005 г., отм., бр. 31 от 2006 г.).

§ 62. Разпоредбите на § 29 - относно чл. 23, ал. 2, и § 51 - относно чл. 45б, влизат в сила от 1 януари 2005 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за здравето

(ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.)

.....

§ 32. В Закона за храните (обн., ДВ, бр. 90 от 1999 г.; изм., бр. 102 от 2003 г.) навсякъде думите "държавния санитарен контрол" се заменят с "държавния здравен контрол", думите "Закона за народното здраве" се заменят със "Закона за здравето" и думите "главен държавен санитарен инспектор" и "главния държавен санитарен инспектор" се заменят съответно с "главен държавен здравен инспектор" и "главния държавен здравен инспектор".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Административнопроцесуалния кодекс

(ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.)

.....

§ 137. В Закона за храните (обн., ДВ, бр. 90 от 1999 г.; изм., бр. 102 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 87, 99 и 105 от 2005 г.) навсякъде думите "Закона за административното производство" и "Закона за Върховния административен съд" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за храните

(ДВ, бр. 31 от 2006 г., в сила от 14.04.2006 г., изм., бр. 96 от 2006 г.,

в сила от 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 51 от 2007 г., в сила от 26.06.2007 г.)

.....

§ 86. До одобряването от министъра на земеделието и горите на контролни органи за храни с традиционно специфичен характер, контролът се осъществява от министъра на земеделието и горите или от оправомощени от него лица.

§ 87. (Отм. - ДВ, бр. 96 от 2006 г.).

§ 88. (1) Обектите за търговия на дребно, в които се предлагат само храни от животински произход, които са регистрирани от РИОКОЗ по реда на чл. 12, получават удостоверения, издадени служебно от РВМС.

(2) Започналите процедури в РИОКОЗ за регистрация на обекти за търговия на дребно, в които се предлагат само храни от животински произход, преминават служебно към РВМС, без да е необходимо подаване на ново заявление и документи за регистрация.

(3) Министерът на здравеопазването предоставя на министъра на земеделието и горите информацията от регистъра, която обхваща обектите по ал. 1, в срок три месеца от влизането в сила на този закон.

.....

§ 90. Всички обекти за производство и търговия с храни внедряват системата или процедурите по чл. 18, ал. 1 и ги прилагат от 1 януари 2007 г.

§ 91. Разработените и съгласувани преди влизането в сила на този закон препоръки и правила за добра производствена практика при производството и търговията с храни по подотрасли се привеждат в съответствие с чл. 17, ал. 3 и 4 в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

§ 92. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 51 от 2007 г.) В срок до 31 юли 2007 г. Министерският съвет представя в Народното събрание стратегия и законопроект относно създаването на Национална агенция по безопасност на храните.

.....

§ 96. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. параграф 21, т. 3 и 4, § 25, т. 2 и § 93, т. 1, относно чл. 257, ал. 1, т. 5 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, които влизат в сила от 1 май 2006 г.;

2. (изм. - ДВ, бр. 96 от 2006 г.) параграф 2 относно чл. 1а, т. 2, § 6 относно чл. 4б, ал. 6 и 7, § 7 относно чл. 4в, ал. 9, § 9, т. 3, § 18 относно чл. 8, ал. 2 - 9, § 22, § 35 относно чл. 23а, ал. 1, т. 2 и 3, чл. 23в, ал. 1, чл. 23г, ал. 1, 3 - 6 и 8 - 11, чл. 23д, чл. 23е, чл. 23ж и чл. 23з, ал. 5, § 36, т. 2, § 39, § 43 относно чл. 27а, ал. 4, § 45 относно чл. 28а, ал. 2, § 48 относно чл. 29ж, ал. 2, 4 и 5, § 53 относно чл. 32, ал. 5, § 54 и § 59 относно чл. 36а, ал. 4, чл. 36б и чл. 36в, ал. 2, които влизат в сила от 1 януари 2007 г.

.....

(*)ЗАКОН за изменение на Закона за търговския регистър

(ДВ, бр. 80 от 2006 г., в сила от 3.10.2006 г.)

§ 1. В § 56 от преходните и заключителните разпоредби думите "1 октомври 2006 г." се заменят с "1 юли 2007 г."

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за прилагане на Общите организации

на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз

(ДВ, бр. 96 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.)

§ 2. Министерството на земеделието и горите упражнява контрола за съответствие на земеделските продукти и храни с традиционно специфичен характер или защитено географско означение по чл. 18 до получаване на разрешения от контролиращи лица по реда на чл. 19 и 20.

§ 3. (1) При изменение или отмяна на посочен в този закон регламент разпоредбите на закона се прилагат съобразно регламента или регламентите, които го изменят или заменят.

(2) При приемане на регламенти по прилагане на посочен в този закон регламент законът се прилага съобразно прилагащите регламенти.

§ 4. (1) Наредбите, издадени на основание на разпоредбите, отменени с § 8, § 9, т. 1 и § 10, т. 2, както и наредбата по отменените с § 5, т. 1 чл. 7д и 7ж от Закона за подпомагане на земеделските производители, запазват действието си до приемане на съответните наредби по този закон.

(2) Одобренията и разрешенията, издадени на основание на разпоредбите, отменени с § 5, т. 1, § 8 и § 9, т. 1, запазват своето действие до изтичане срока на тяхната валидност.

.....
(*ЗАКОН за изменение на Закона за търговския регистър

(ДВ, бр. 53 от 2007 г., в сила от 30.06.2007 г.)

§ 1. В § 56 от преходните и заключителните разпоредби думите "1 юли 2007 г." се заменят с "1 януари 2008 г."

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на

Закона за рибарството и аквакултурите

(ДВ, бр. 36 от 2008 г.)

.....
§ 60. В Закона за храните (обн., ДВ, бр. 90 от 1999 г.; изм., бр. 102 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 87, 99 и 105 от 2005 г., бр. 30, 31, 34, 51, 55 и 96 от 2006 г. и бр. 31 и 51 от 2007 г.) навсякъде думите "министърът на земеделието и горите", "министъра на земеделието и горите" и "Министерството на земеделието и горите" се заменят съответно с "министърът на земеделието и продоволствието", "министъра на земеделието и продоволствието" и "Министерството на земеделието и продоволствието".

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на

Закона за Министерството на вътрешните работи

(ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г.)

.....
§ 98. В Закона за храните (обн., ДВ, бр. 90 от 1999 г.; изм., бр. 102 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 87, 99 и 105 от 2005 г., бр. 30, 31, 34, 51, 55, 80 и 96 от 2006 г., бр. 31, 51 и 53 от 2007 г., бр. 36 и 69 от 2008 г. и бр. 23, 41, 74 и 82 от 2009 г.) се правят следните изменения:

.....
2. В останалите текстове на закона думата "продоволствието" се заменя с "храните".

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за храните

(ДВ, бр. 59 от 2010 г.)

§ 19. (1) В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон производителите на храни подават декларацията по чл. 12, ал. 4 за регистрираните обекти за производство на храни.

(2) В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон производителите на храни привеждат внедрените системи за управление на безопасността на храните или системи за анализ на опасностите и критични контролни точки в съответствие с изискванията на този закон.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето

(ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.)

.....

§ 120. В Закона за храните (обн., ДВ, бр. 90 от 1999 г.; изм., бр. 102 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 87, 99 и 105 от 2005 г., бр. 30, 31, 34, 51, 55 и 96 от 2006 г., бр. 31, 51 и 53 от 2007 г., бр. 36 и 69 от 2008 г., бр. 23, 41, 74, 82 и 93 от 2009 г. и бр. 23, 25, 59 и 80 от 2010 г.) навсякъде думите "регионалната инспекция за опазване и контрол на общественото здраве", "регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве" и "РИОКОЗ" се заменят съответно с "регионалната здравна инспекция", "регионалните здравни инспекции" и "РЗИ".

§ 121. Законът влиза в сила от 1 януари 2011 г. с изключение на:

1. параграфи 1, 16, 20, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 42, 44, § 56, т. 1 и 2, § 65, 68, 70, 76, 80, 81, 90, 92, 96, § 102, т. 3, 4, 5, 7 и 8, § 105, т. 1, 3 и 5, § 107, т. 1, 2, 3, 4, 6, буква "а", т. 7, 10, 11, 13 и 15, буква "а", § 109, 110, 112, 113, § 115, т. 5, § 116, т. 4 и 6, § 117, т. 5 и 7 и § 118, т. 1, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник";

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за стоковите борси и тържищата

(ДВ, бр. 77 от 2012 г., в сила от 9.10.2012 г.)

§ 17. Лицата, които към влизането в сила на този закон извършват търговия на едро с налични храни и цветя в самостоятелен обект, са длъжни да подадат уведомление до Държавната комисия по стоковите борси и тържищата в тримесечен срок от влизането му в сила.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията

(ДВ, бр. 56 от 2015 г.)

.....

§ 11. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон договорите за продажба на храни, сключени до влизането му в сила, се привеждат в съответствие със Закона за храните.

§ 12. Националният консултативен съвет за по-добро функциониране на веригата на предлагане на храни и помирителната комисия към министъра на земеделието и храните се създават в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение на Закона за Българската агенция по безопасност на храните

(ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.)

.....

§ 73. В Закона за храните (обн., ДВ, бр. 90 от 1999 г.; изм., бр. 102 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 87, 99 и 105 от 2005 г., бр. 30, 31, 34, 51, 55, 80 и 96 от 2006 г., бр. 31, 51 и 53 от 2007 г., бр. 36 и 69 от 2008 г., бр. 23, 41, 74, 82 и 93 от 2009 г., бр. 23, 25, 59, 80 и 98 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г., бр. 54 и 77 от 2012 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 26 от 2014 г., бр. 14 и 56 от 2015 г. и бр. 28, 44 и 88 от 2016 г.) навсякъде думите "Министерството на земеделието и храните", "министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните" се заменят съответно с "Министерството на земеделието, храните и горите", "министърът на земеделието, храните и горите" и "министъра на земеделието, храните и горите".

.....